

PARTNERSTWO, WIEDZA I ROZWÓJ

WPŁYW FIRM SKANDYNAWSKICH
NA POLSKĄ GOSPODARKĘ

PARTNER MERYTORYCZNY

SPOTDATA

PATRONAT HONOROWY

Informacja o twórcach raportu

Raport został przygotowany przez Skandynawsko-Polską Izbę Gospodarczą (SPCC) oraz SpotData z okazji 20-lecia SPCC.

Autor: Ignacy Morawski, Dyrektor SpotData

Redakcja i koordynacja: Sylwia Wojtaszczyk-Ciąćka, Head of Insights, SPCC

Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza (SPCC) jest organizacją non-profit stworzoną przez ludzi biznesu. Od 20 lat wspieramy rozwój relacji gospodarczych między Polską i Skandynawią – Danią, Finlandią, Norwegią i Szwecją oraz krajami bałtyckimi. Integrujemy i inspirujemy polsko-skandynawskie środowisko biznesowe. Jako trzecia co do wielkości izba międzynarodowa działająca w Polsce, SPCC zrzesza ponad 400 członków reprezentujących najważniejsze sektory gospodarki.

SpotData jest centrum wiedzy i analiz ekonomicznych będącym częścią Bonnier Business Polska – wydawcy „Pulsu Biznesu” i portalu Bankier.pl. Analitycy SpotData zajmują się dostarczaniem firmom dedykowanych danych branżowych i ogólnogospodarczych, a także przygotowywaniem raportów specjalnych. Jednocześnie zespół SpotData przygotowuje regularne analizy gospodarcze dla czytelników „Pulsu Biznesu”, a także prowadzi serwis platforma.pb.pl udostępniający kilka tysięcy najważniejszych danych z polskiej i światowej gospodarki.

Opracowanie graficzne:

destu.eu

Copyright © Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza, Warszawa, Polska, 2024.
Wszelkie prawa zastrzeżone. Wydrukowano w Polsce.

SPIS TREŚCI

Słowo wstępu	4
Kluczowe wnioski	6
Partnerstwo, wiedza i rozwój. Wpływ firm skandynawskich na polską gospodarkę	8
Inwestycje skandynawskie w Polsce	8
Struktura branżowa i zatrudnienie	12
Cechy przedsiębiorstw	16
Wpływ firm skandynawskich na polską gospodarkę	18
Kraje skandynawskie na mapie handlowej Polski	22
Globalne łańcuchy wartości	27
Duńskie firmy w Polsce – nowoczesne technologie i partner w dekarbonizacji	31
Fińskie firmy w Polsce – od nowoczesnego przemysłu do zrównoważonego rozwoju	41
Norweskie firmy w Polsce – zrównoważony biznes na rzecz zielonej przyszłości i niezawodnych dostaw energii	49
Szwedzkie firmy w Polsce – ponad 100 lat inwestycji w ludzi i wiedzę	57
Partnerzy strategiczni 20-lecia SPCC	66

SŁOWO WSTĘPU

Z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce raport przygotowany przez SPCC we współpracy ze Spot-Data oraz ambasadami krajów nordyckich w Polsce. To publikacja szczególna, ponieważ bezpośrednim impulsem do jej stworzenia jest obchodzone w tym roku dwudziestolecie działań Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej (SPCC) na rzecz wzmacniania relacji gospodarczych krajów nordyckich i Polski. Publikacja ta podsumowuje wpływ skandynawskich firm na polską gospodarkę analizując inwestycje zrealizowane w ostatnich dwóch dekadach oraz skalę i charakter wymiany handlowej.

Dwudziestolecie SPCC zbiega się z dwudziestym jubileuszem członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Przyjęcie Polski do wspólnoty europejskiej okazało się dla naszego kraju niewątpliwie motorem impornującego wzrostu gospodarczego, a dla inwestorów zagranicznych istotnym elementem zachęcającym do podjęcia decyzji o wejściu na rynek polski. W tym okresie eksport z Polski do Skandynawii wzrósł prawie sześciokrotnie, a import siedmiokrotnie. Dodatkowo, charakter wymiany handlowej uległ istotnej zmianie. Na początku lat 2000 z Polski eksportowano głównie surowce, obecnie sprzedaż do krajów skandynawskich staje się coraz bardziej zaawansowana pod względem technologicznym.

Jednocześnie, niskie koszty pracy, które w pierwszych latach transformacji stanowiły główną przewagę konkurencyjną i ważny atut, coraz częściej przestają być kluczowym czynnikiem przyciągającym zagraniczne inwestycje do Polski. Tym cenniejsze stają się inwestycje niosące ze sobą większą wartość dodaną, przyczyniające się do rozwoju wartości w Polsce i lokujące środki w badania i rozwój. W łańcuchach dostaw wokół firm skandynawskich i eksportu do Skandynawii zaangażowana jest coraz większa część lokalnej polskiej gospodarki i prawie 350 tysięcy pracowników. Łączna wartość inwestycji skandynawskich w Polsce w 2022 roku wyniosła już 15 mld euro. Dzięki tej współpracy zachodzi również wymiana wiedzy i know-how, która przyczynia się do zwiększenia produktywności w całym otoczeniu biznesowym.

Wysoki poziom reinwestowanych zysków to kolejny dowód na stabilną obecność skandynawskiego biznesu nad Wisłą. Stopa reinwestycji zysków skandynawskich inwestorów w rozwój ich polskich spółek, sięga 70 proc. i jest o 10 pkt proc. wyższa niż średnia dla wszystkich inwestorów zagranicznych. Firmy skandynawskie przywiązują dużą wagę do prowadzenia biznesu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, co stanowi dodatkową wartość. Skandynawski biznes wykorzystując swoje doświadczenie z macierzystych rynków, działa aktywnie na rzecz zielonej transformacji polskiej gospodarki, również współpracując z lokalnymi partnerami, czego przykładem są m.in. inwestycje offshore na Bałtyku.

Wymiana wiedzy i korzyści są obustronne – zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym. Dziś inwestorów z Europy Północnej przyciąga do Polski nie tylko dynamika rynku i świetne zaplecze logistyczne, ale przede wszystkim wysokie kompetencje pracowników otwartych na innowacje.

Mamy nadzieję, że niniejsze opracowanie przybliży skalę działalności oraz zasięg relacji gospodarczych Polski i Skandynawii i będzie stanowiło impuls do dalszego odkrywania potencjału tej współpracy. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w przygotowanie raportu, a Państwu życzymy udanej lektury.

Artur Swirtun
Prezes SPCC

Agnieszka Zielińska
Dyrektor Zarządzająca SPCC

Warszawa

KLUCZOWE WNIOSKI

1 Państwa skandynawskie jako grupa są jednym z liderów inwestycji w Polsce i jednym z najważniejszych partnerów handlowych Polski.

Łączna wartość zainwestowanego przez nie kapitału w Polsce wynosi 15 mld euro i ustępuje pod tym względem jedynie Francji i Niemcom, a wyprzedza inne gospodarki z grupy G7¹. Firmy z Danii, Finlandii, Szwecji i Norwegii zatrudniają w Polsce ok. 200 tys. osób² – dla porównania, jest to więcej niż pracuje w całym sektorze górniczym i wydobywczym w Polsce (ok. 180 tys. osób). Jednocześnie wartość wymiany handlowej między Polską a krajami skandynawskimi przekroczyła 56 mld euro, co stawia te kraje jako grupę na drugim miejscu, po Niemczech, na liście najważniejszych partnerów handlowych Polski.

2 Zdecydowana większość firm skandynawskich traktuje związki z Polską długookresowo.

Stopa reinwestycji zysków skandynawskich inwestorów sięga 70 proc. i jest o 10 pkt proc. wyższa niż średnia dla wszystkich inwestorów zagranicznych. Z badania ankietowego SPCC wynika, że 68 proc. firm planuje zwiększenie nakładów w nadchodzących pięciu latach, a 61 proc. będzie zwiększać zatrudnienie w najbliższym roku.

3 Firmy ze Skandynawii generują ok. 1,3 proc. polskiego PKB bezpośrednio. Ale ich wpływ na gospodarkę jest większy niż tylko to oddziaływanie bezpośrednie.

Z badania SPCC wynika, że 40 proc. ankietowanych firm prowadzi w Polsce działalność badawczo-rozwojową, 62 proc. deklaruje, że transferuje swoje know-how do lokalnych

kooperantów, a w prawie 70 proc. ankietowanych firm miały miejsce awanse menadżerów z Polski do ról zarządczych na poziomie międzynarodowym. Ponadto, z danych GUS wynika, że w firmach skandynawskich 2,7 proc. pracowników zaangażowanych jest w działalność B+R (w porównaniu do 1 proc. dla całej gospodarki). Te wszystkie działania sprawiają, że do polskiej gospodarki transferowana jest wiedza, która przyczynia się do zwiększenia produktywności w całym otoczeniu biznesowym.

4 W rozwój łańcuchów dostaw wokół firm skandynawskich i eksportu do Skandynawii zaangażowana jest coraz większa część lokalnej polskiej gospodarki.

Łączna wartość wytworzona w Polsce na rzecz odbiorców w Skandynawii, czy to przez bezpośrednich eksporterów, czy też przez ich dostawców i ich poddostawców, wynosi ok. 75 mld złotych, czyli 2,5 proc. polskiego PKB. W cały łańcuch dostaw zaangażowanych jest ok. 350 tys. pracowników. Jest to zatem ponad dwukrotnie więcej niż wartość generowana bezpośrednio w Polsce przez firmy skandynawskie.

5 Relacje biznesowe Skandynawii i Polski cechują się rosnącym zaawansowaniem technologicznym.

W ciągu 20 lat od wejścia Polski do Unii Europejskiej eksport z Polski do Skandynawii wzrósł prawie sześciokrotnie (o 480 proc.), a import siedmiokrotnie (600 proc.). Ale jeszcze ważniejsza jest zmiana charakteru tego handlu. Jeszcze na początku lat 2000. najważniejsze towary eksportowane z Polski do krajów skandynawskich to były surowce, odzież oraz naprawiane statki. Od tamtego czasu najbardziej zwiększył się udział urządzeń elektronicznych, produktów farmaceutycznych, mebli czy pojazdów.

1 Ranking nie uwzględnia krajów traktowanych jako tzw. raje podatkowe.

2 Dane GUS (Głównego Urzędu Statystycznego).

Najważniejsze liczby

Tabela 1

1,3%		Taką część polskiego PKB wytwarzają bezpośrednio firmy skandynawskie obecne w Polsce.
2,5%		Taka część polskiego PKB jest zaangażowana w cały łańcuch dostaw polskiego eksportu do Skandynawii. Zdecydowana większość z tego jest wytwarzana przez poddostawców pracujących na rzecz bezpośrednich eksporterów.
56,4 mld euro		Tyle wyniosła wymiana handlowa towarami i usługami łącznie między Polską a krajami skandynawskimi w 2023 roku.
200,000		Tyle osób zatrudniają firmy skandynawskie w Polsce.
350,000		Tyle osób w Polsce pracuje w całym łańcuchu dostaw na rzecz eksportu do Skandynawii.
75 mld zł		Taka jest wartość dodana generowana w łańcuchu dostaw w Polsce na rzecz eksportu do Skandynawii.
70%		Taką część zysków generowanych w Polsce firmy skandynawskie reinvestują .
68%		Tyłu inwestorów badanych przez SPCC deklaruje zwiększenie inwestycji w Polsce w nadchodzących latach.
62%		Tyłu inwestorów badanych przez SPCC deklaruje, że transferuje know-how do swoich lokalnych kooperantów.
480%		O tyle wzrósł eksport z Polski do Skandynawii w ciągu 20 lat od wejścia Polski do Unii Europejskiej.
600%		O tyle wzrósł import ze Skandynawii do Polski od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej.
10 000		Przybliżona liczba firm eksportujących z Polski do krajów skandynawskich to ponad 10 tysięcy.

PARTNERSTWO, WIEDZA I ROZWÓJ

WPŁYW SKANDYNAWSKICH FIRM NA POLSKĄ GOSPODARKE

INWESTYCJE SKANDYNAWSKIE W POLSCE

Kraje skandynawskie należą do najważniejszych zagranicznych inwestorów nad Wisłą. Sprzyja im bliskość geograficzna, a także przyjazne środowisko regulacyjne i brak barier handlowych, co jest związane z przynależnością do wspólnego rynku w ramach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Również dynamiczny rozwój gospodarczy Polski w ostatnich dekadach przyciągał inwestorów zagranicznych, w tym także ze Skandynawii.

Łączna wielkość skandynawskich inwestycji nad Wisłą w 2022 r. **wyniosła 14,9 mld euro** i ustępowała jedynie Francji (20 mld euro) i Niemcom (42,6 mld euro), a była znacznie większa od inwestycji z Włoch (6 mld euro) czy USA (4 mld euro w 2022). W ciągu dziewięciu lat do 2022r. **firmy skandynawskie zanotowały jeden z najwyższych wzrostów poziomu inwestycji nad Wisłą (35 proc.)**, ustępując spośród głównych krajów jedynie inwestorom z Niemiec (+52 proc. wzrostu inwestycji)³.

Inwestycje skandynawskie nad Wisłą od lat rosną w stabilnym tempie. Ich średnioroczny wzrost w ciągu dziewięciu lat wyniósł ok. 3,4 proc. W tym okresie zdecydowanym liderem wzrostu inwestycji były firmy duńskie, które zwiększyły FDI w Polsce łącznie o 103 proc. z 2,9 mld euro do 5,8 mld i obecnie są liderem regionu pod względem wielkości zainwestowanego kapitału nad Wisłą. Dynamiczny wzrost odnotowali również Norwegowie, którzy zwiększyli inwestycje w Polsce o 77 proc. z 1 mld euro do 1,8 mld. Obydwa kraje zanotowały wyższy wzrost inwestycji nad Wisłą niż Niemcy. Mniejszy wzrost zanotowały inwestycje z Finlandii – z 1,6 mld euro w 2013 do 2 mld euro 2022, czyli o 27 proc. Nieco inaczej wygląda sytuacja Szwecji, której poziom inwestycji nieznacznie się zmniejszył – z 5,6 mld euro do 5,2 mld (spadek o 5,8 proc.). Jednak tendencja w ostatnich latach wygląda obiecująco. Najniższy poziom inwestycji szwedzkie zanotowały w 2019 roku (3,2 mld euro). Od tego czasu do 2023 nastąpił wzrost wartości inwestycji aż o 63 proc.

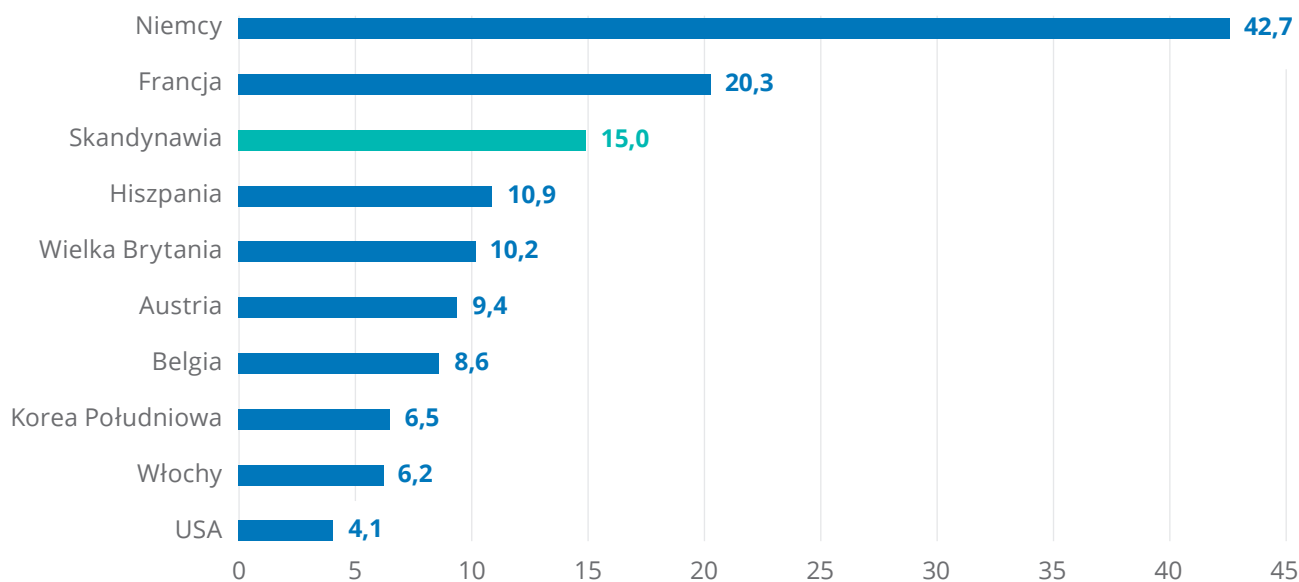
W rankingu zagranicznych inwestorów nad Wisłą Szwecja, Dania, Norwegia i Finlandia zajmują wysokie miejsca. Przed nimi znajdują się prawie wyłącznie największe gospodarki Europy i świata. Dania w 2013 roku była 10 największym inwestorem w Polsce, a w 2022 roku znalazła się na 9 miejscu, zaraz przed Szwecją, która zajmuje 10 miejsce (w 2013 r. było to 8 miejsce). Finlandia i Norwegia zajmują odpowiednio 14 i 15 miejsce (12 i 14 miejsce w 2013 r.).

³ Z rankingu bezpośrednich inwestorów zagranicznych usunięte zostały Luksemburg i Holandia ze względu na fakt, że kraje te są traktowane jako miejsca optymalizacji podatkowych. Inwestycje z tych krajów są w dużej mierze przepływami, których źródło ma miejsce w innych państwach.

Kraje skandynawskie jako grupa należą do największych inwestorów zagranicznych w Polsce*

wykr. 1

Łączna wartość zainwestowanego kapitału w Polsce, w mld euro

* Z analizy wykluczamy raje podatkowe, takie jak Cypr, Szwajcaria, Luksemburg czy Holandia.

Źródło: obliczenia Spotdata na podstawie danych NBP

Fot. IKEA

Pierwsza myśl, jaka zazwyczaj przychodzi do głowy po usłyszeniu słowa IKEA, to sklepy. Jednak dwanaście spółek z korzeniami IKEA w Polsce, które zatrudnia łącznie ponad 17 tysięcy pracowników to znacznie więcej.

70%

Taką część zysków generowanych w Polsce **skandynawscy inwestorzy reinwestują** wobec średniej dla wszystkich pozostałych krajów na poziomie 59%

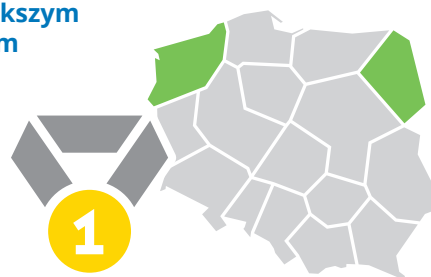
Ważnym aspektem inwestycji skandynawskich w Polsce jest wysoka stopa reinwestowanych zysków. W ciągu pięciu lat do 2022 roku firmy skandynawskie osiągnęły w Polsce dochody na poziomie **27,2 mld euro**, a jednocześnie reinwestowały **19 mld zł**. To oznacza, że stopa reinwestycji wynosi 70 proc., wobec średniej dla wszystkich krajów na poziomie 59 proc. Wskazuje to, że firmy z krajów skandynawskich traktują Polskę jako długookresowe miejsce rozwoju.

Rola inwestorów z krajów skandynawskich jest szczególnie istotna w kilku województwach. W województwie zachodniopomorskim i podlaskim kraje skandynawskie traktowane łącznie są największym

inwestorem, a w województwach pomorskim i lubuskim – trzecim w kolejności, po Niemczech oraz Holandii (w pomorskim) i Szwajcarii (w lubuskim).

Udział inwestycji w Polsce w inwestycjach zagranicznych krajów skandynawskich jest stabilny i stosunkowo wysoki. W okresie 2013-2022 udział Polski w inwestycjach zagranicznych Danii zwiększył się dość wyraźnie z 2,4 proc. do 2,6 proc. W 2022 roku Polska była 7 najważniejszą destynacją dla duńskiego kapitału. Minimalny spadek nastąpił w Norwegii,

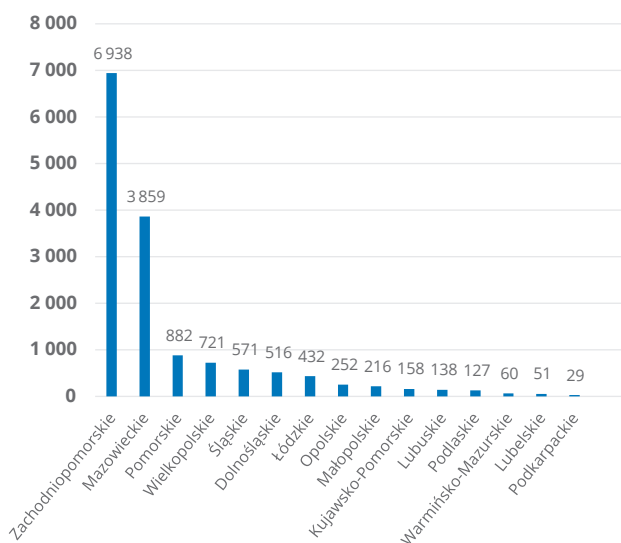
W województwie zachodniopomorskim i podlaskim Skandynawia jest **największym inwestorem**

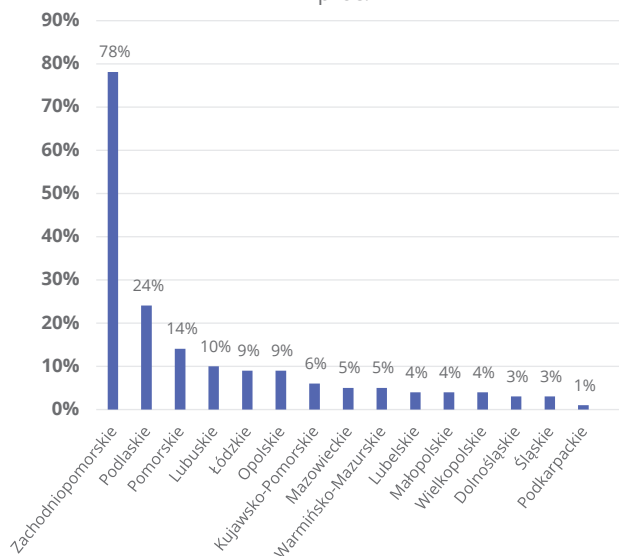
W kilku województwach firmy ze Skandynawii są dominującym inwestorami (dane za 2021 r.)

wykres 2

Wartość zainwestowanego skandynawskiego kapitału w mln euro

Udział skandynawskiego kapitału w ogólnych inwestycjach zagranicznych w regionie w proc.

* Z analizy wykluczamy raje podatkowe, takie jak Cypr, Szwajcaria, Luksemburg czy Holandia.

Źródło: obliczenia Spotdata na podstawie danych NBP

O K I E M B I Z N E S U

Polaków wyróżnia determinacja i umiejętność znajdowania nieszablonowych rozwiązań

To, co wyróżnia pozytywnie Polskę i przyciąga tutaj inwestycje zagraniczne, to kapitał ludzki, rozumiany szeroko jako dobrze wykształceni ludzie, którzy mają głód sukcesu i chcą pewne rzeczy udowodnić, co w niektórych krajach zachodnich nie jest już takie oczywiste.

Jeszcze do niedawna, kilka lat temu, polski rynek wyróżniał stosunek wysokiej jakości do niskiej ceny pracy. Jednak w ostatnich latach koszty pracy zdecydowanie wzrosły. Dlatego dzisiaj pod tym względem Polska nie jest już tak bardzo atrakcyjna. Największego znaczenia nabiera jakość pracy i sumienne podejście do obowiązków.

Czasami koledzy z różnych części świata zwracają mi uwagę, że w Polsce, ale także szerzej w Europie Środkowo-Wschodniej, jest wielu ludzi, którzy szukają rozwiązań do skutku. Jeśli jeden sposób nie zadziała, szukają drugiego, trzeciego, a nawet czwartego, aby osiągnąć cel. Nie zawsze spotyka się tak nieszablonowe podejście w bardziej dojrzałych gospodarkach, gdzie działania przebiegają zgodnie z określonymi procesami nie pozostawiając wiele przestrzeni na poszukiwania. Ta kreatywność, połączona z dobrym wykształceniem, zapewnia doskonałe środowisko dla rozwijania biznesu.

W Polsce widoczna jest też coraz większa otwartość na innowacje. Tendencja ta jest szczególnie wyraźna w sektorze publicznym, co z naszej perspektywy jest bardzo ważne. System wprowadzania nowych leków do refundacji zdecydowanie poprawił się w ciągu ostatnich kilku lat. Nadal jesteśmy daleko za średnią europejską, ale konsekwentnie zmniejszamy dystans i postępy są zauważalne. Jako AstraZeneca chcemy inwestować w badania i rozwój tam, gdzie istnieją realne szanse na wprowadzenie w życie rezultatów naszych badań.

Jeżeli jest jakiś element otoczenia gospodarczego i społecznego, nad którym moglibyśmy w Polsce mocniej popracować, to nauka pracy zespołowej. Mamy wciąż dużo do nadrobienia pod tym względem. Miałem to szczęście, że przez kilka lat funkcjonowałem również w brytyjskim systemie akademickim i widziałem, w jakim stopniu tamten opiera się na pracy projektowej. W systemie brytyjskim każdy członek zespołu rozumie dobrze swoją rolę i ma świadomość, że na sukces pracuje cały zespół. Taką kulturę pracy staraliśmy się wprowadzać u nas w firmie.

Wiktor Janicki

Prezes Zarządu
AstraZeneca Pharma
Poland

IKEA rozwija się dzięki kompetencjom polskich firm

Polska to kraj rozwinięty technologicznie i biznesowo. Sukces IKEA w Polsce w ostatnich latach w zakresie transformacji omnikanałowej był możliwy m.in. dlatego, że wokół istnieje bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura technologiczna. Funkcjonuje tu rozbudowana sieć logistyczna dla e-commerce, a także wiele firm lokalnych, które działają w tej branży. Mają one szerokie kompetencje w obszarze online i gotowość do inwestowania w technologię. To daje Polsce przewagę w porównaniu z innymi rynkami. Mogę porównać Polskę z krajami, w których wcześniej pracowałam i największa różnica na plus, to rozwój technologii, która stawia potrzeby klienta w centrum uwagi oraz buduje jego pozytywne doświadczenie zakupowe. My, jako IKEA, możemy w tym trendzie uczestniczyć i dzięki temu nadal się rozwijać.

Polska ma też bardzo dobrze rozwinięte kompetencje logistyczne. Jest centrum dystrybucyjnym dla wielu firm, ma dobre połączenia z Niemcami i całą Unią Europejską, a także bardzo szerokie zasoby kapitału ludzkiego. Na tym rynku działa wiele naprawdę bardzo rozwiniętych, innowacyjnych podmiotów, z którymi możemy współpracować.

Natomiast dziedziną, która stanowi jeszcze dla Polski wyzwanie, jest agenda zrównoważonego rozwoju i zielonej mobilności. W tym obszarze borykamy się nadal z większymi trudnościami, niż w niektórych innych krajach. Na przykład, w Polsce niewystarczająca jest infrastruktura do ładowania pojazdów elektrycznych, a my w IKEA jesteśmy zdeterminowani do tego, by przejść na transport zeroemisyjny. Obecnie 20 proc. wszystkich naszych dostaw do klienta to dostawy zeroemisyjne. W roku 2024 osiągniemy poziom 37 proc., ale naszym celem jest pełna zeroemisyjność. A do tego potrzebujemy lepszej infrastruktury.

Marina Dubakina

Prezesa i Dyrektorka
Generalna ds.
Zrównoważonego
Rozwoju IKEA Retail
w Polsce

gdzie Polska miała 1,1 proc. udziału w inwestycjach zagranicznych w 2013 i 1 proc. w 2022 roku. W ciągu 10 lat Polska awansowała o jedną pozycję i w 2022 roku inwestycje do Polski zajmowały 13 miejsce na liście inwestycji norweskich firm. W przypadku Finlandii udział Polski w inwestycjach zagranicznych nie zmienił się, utrzymując się na poziomie 2 proc., ale w rankingu nastąpiła poprawa o jedną pozycję na 8 miejsce. W przypadku Szwecji inwestycje nad Wisłą stanowiły 3,1 proc. inwestycji zagranicznych Szwecji w 2013 roku i 1,8 proc. 2022 roku. Mimo znacznego spadku Polska jest 9 najważniejszym miejscem ulokowania szwedzkiego kapitału.

Pozycja Polski jako destynacji inwestycji zagranicznych we wszystkich krajach skandynawskich jest stosunkowo wysoka, zwłaszcza w zestawieniu z niedużym rozmiarem polskiej gospodarki w porównaniu do największych gospodarek Europy i świata. Jeśli spojrzymy na ranking inwestycji zagranicznych poszczególnych krajów skandynawskich, to zobaczymy, że wyżej znajdują się prawie wyłącznie kraje dużo większe od Polski albo kulturowo bliskie Skandynawom. Wszystkie kraje skandynawskie najczęściej inwestycji lokują w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i innych krajach skandynawskich.

W 2022 r. Duńczycy ulokowali 21,5 proc. inwestycji w USA, 17,4 proc. w Wielkiej Brytanii i 16,9 proc. w innych krajach skandynawskich. W przypadku Norwe-

wii. Wielka Brytania znajduje się dopiero na 4 miejscu z udziałem 6,6 proc., a będąca najbliższą językowo Estonia zajmuje 5 miejsce z udziałem 4,5 proc. w fińskich inwestycjach.

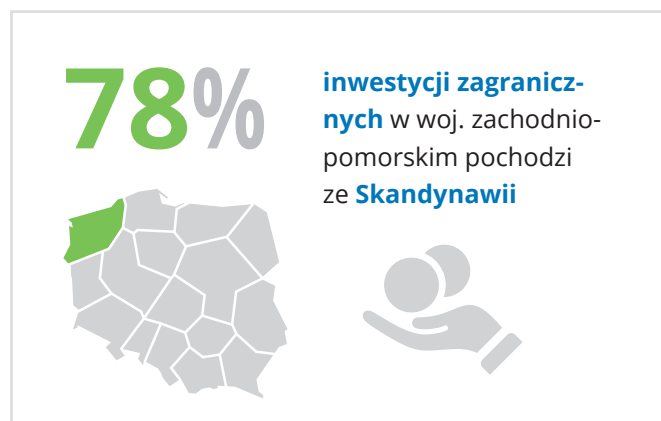
Wciąż istnieje duży potencjał wzrostu dla inwestycji skandynawskich w Polsce. Tempo wzrostu może zostać przyspieszone. Pokazuje to szczególnie przykład Danii, która w przeciągu ostatnich 10 lat wyszła na pozycję lidera regionu w inwestycjach w Polsce i dwukrotnie zwiększyła swoje zaangażowanie kapitałowe nad Wisłą.

STRUKTURA BRANŻOWA I ZATRUDNIENIE

Aby poznać branże, w których firmy ze Skandynawii inwestują najwięcej, można przyjrzeć się strukturze zatrudnienia. Inwestycje skandynawskie nad Wisłą koncentrują się w tych sektorach, które stanowią jednocześnie mocną stronę gospodarek krajów skandynawskich: przemysł oparty o surowce, zwłaszcza przetwórstwo żywności, metali i drewna, a także handel detaliczny i usługi oparte na technologiach i wiedzy, takie jak IT.

W 2021 roku w firmach skandynawskich w Polsce pracowało łącznie prawie 200 tysięcy osób. **Skandynawowie są zatem czwartym największym pracodawcą wśród zagranicznych inwestorów w Polsce.** Na podium są Niemcy (470 tys.), Amerykanie (303 tys.) i Francuzi (244 tys.). Skandynawskie firmy zatrudniają więcej pracowników niż przedsiębiorstwa pochodzące z Włoch czy Hiszpanii.

Firmy z północy Europy w większym stopniu niż przedsiębiorstwa z innych dużych krajów zatrudniają pracowników **w przemyśle**. W 2022 r. 55 proc. zatrudnionych w Polsce w firmach skandynawskich pracowało w tym sektorze. Dla porównania udział pracowników przemysłowych w firmach niemieckich

gii ten odsetek wynosi dla USA – 20 proc., Wielkiej Brytanii – 9,8 proc., innych krajów skandynawskich – 29,9 proc. W przypadku Szwecji ten odsetek wynosi dla USA – 18 proc. (dane za 2019 r.), dla Wielkiej Brytanii – 7,7 proc., innych krajów skandynawskich – 23,4 proc. Nieco inaczej struktura inwestycji zagranicznych przedstawia się w przypadku Finów, którzy aż 39,5 proc. inwestycji ulokowali w Szwecji (szwedzki jest drugim językiem oficjalnym w Finlandii). 10 proc. fińskich inwestycji ulokowane jest w Danii i 8,4 proc.

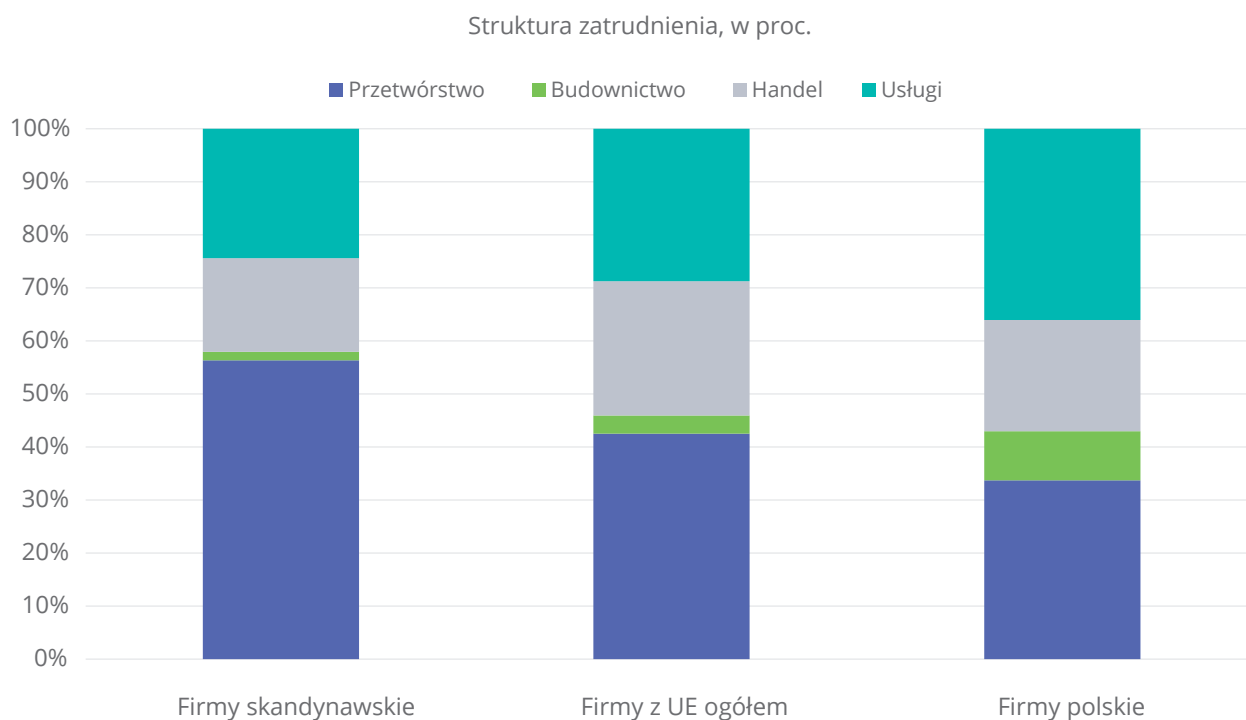

Założony w 2009 roku na warszawskim Wilanowie Szpital Medcover przyjął już ponad 500 000 pacjentów.

W Polsce firmy skandynawskie są relatywnie bardziej skoncentrowane w przetwórstwie niż firmy z innych krajów

wykres 3

Źródło: obliczenia Spotdata na podstawie danych Eurostatu

Jak innowacje zmieniają ochronę zdrowia

Medicover to idealne połączenie szwedzkiego kapitału i polskiego ducha przedsiębiorczości. Zaczęliśmy tutaj biznes prawie 30 lat temu i od tego czasu rozszerzyliśmy naszą działalność na różne segmenty usług zdrowotnych i well-beingu, stanowiąc wzór dla innych firm w branży.

Polska wyróżnia się na tle innych krajów, takich jak Szwecja, swoim dążeniem do zmian. Ludzie tutaj mają niesamowitą energię i zaangażowanie w budowanie lepszej przyszłości. To dążenie jest znaczącym czynnikiem naszego sukcesu i zapewnia przewagę konkurencyjną nad rynkami w innych krajach. W krajach zachodnich społeczeństwa są zamożniejsze, ale przez to też zadowolone z bieżącego stanu i nieskore do dynamicznej zmiany.

Ta energia i skłonność do innowacji pozwala nam stale usprawniać naszą firmę i zwiększać jakość i efektywność świadczonych usług. Choć opieka zdrowotna zazwyczaj nie jest na czele innowacji, na przestrzeni lat jako Medicover wprowadziliśmy wiele transformujących zmian. Już sam nasz model biznesowy był innowacją. Byliśmy jedną z pierwszych firm na rynku, która zaproponowała firmom przedpłatowe umowy na świadczenia zdrowotne dla pracowników (abonamenty medyczne). Początkowo spotkało się to ze sceptycyzmem, ale z czasem stało się normą w korporacyjnej opiece zdrowotnej.

Naszą inną dużą innowacją była cyfryzacja. Przeszliśmy na system bez papierowych dokumentów na relatywnie wczesnym etapie, digitalizując naszą administrację i umożliwiając lekarzom świadczenie wysokiej jakości usług zdalnych. Ta zmiana rozpoczęła się około 15 lat temu i była początkowo motywowana potrzebą jakości i efektywności, chociaż ma także pozytywny wpływ na środowisko.

Jeszcze inną innowacją było rozwiązanie problemu nieobecności pacjentów na wizytach lekarskich, problemu powszechnego w opiece zdrowotnej. Nieobecności stanowiły około 10% wizyt medycznych, powodując nieefektywność i marnowanie zasobów. Wprowadziliśmy przypomnienia SMS, aby zmniejszyć ten problem, a później wdrożyliśmy system, w którym lekarze mogą przełączać się na konsultacje cyfrowe, jeśli pacjent nie pojawi się na fizycznej wizycie. To podejście znacznie zredukowało problem.

Stworzenie środowiska dla innowacji jest kluczowe, a my znaleźliśmy to właśnie w Polsce. Pielęgnowujemy kulturę, w której innowacje są mile widziane, a pomysły z wszystkich poziomów organizacji są cenione i wdrażane. To otwarte środowisko zachęca ludzi do dzielenia się swoimi pomysłami, wiedząc, że zostaną one wysłuchane i mogą zostać zrealizowane. Dlatego Polska pozostaje naszym najważniejszym rynkiem i nadal widzimy tu możliwość wzrostu.

Fredrik Rågmark
CEO
Medicover

Nordea otwiera ścieżki awansu

Nordea Bank działa na czterech rynkach nordyckich – w Finlandii, Norwegii, Danii i Szwecji. W Polsce bank skupił się na rozwijaniu usług biznesowych, IT oraz operacyjnych, co zaowocowało wzrostem liczby pracowników do 5,5 tysiąca osób. Obecnie polskie zespoły obsługują szeroki zakres procesów technologicznych, operacyjnych oraz finansowych dla całej grupy Nordea.

Jednym z kluczowych obszarów, który w ostatnich latach znacząco się rozwinął, jest przeciwdziałanie przestępczości finansowej. Polska stała się europejskim centrum kompetencyjnym w tym zakresie, przyciągając uwagę różnych instytucji finansowych, w tym Nordea. Bank w Polsce zatrudnia zespoły odpowiedzialne za AML (Anti-Money Laundering), sankcje, przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu oraz unikanie opodatkowania. Te zespoły, składające się z ponad 3 tysięcy specjalistów, pracują nad identyfikacją beneficjentów rzeczywistych oraz analizą schematów prania pieniędzy, co ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia zgodności z międzynarodowymi regulacjami.

Investując w rozwój kompetencji w Polsce, Nordea współpracuje z uczelniami wyższymi, jak Uniwersytet Łódzki i Politechnika Gdańska, otwierając kierunki studiów podyplomowych z zakresu przeciwdziałania przestępczości finansowej. Tego rodzaju inicjatywy są odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na wykwalifikowanych specjalistów w tej dziedzinie i stanowią ważny element strategii banku. W tym momencie Polska staje się jednym z najbardziej wyspecjalizowanych miejsc na świecie pod tym względem. Kompetencje polskich specjalistów w zakresie AML są kluczowe dla sukcesu banku.

Nordea nie tylko korzysta na obecności w Polsce, ale również w istotny sposób dokłada się do pozytywnych zmian w polskiej gospodarce. Bardzo duży nacisk kładziemy na wdrażanie wartości skandynawskich, takich jak balans między życiem prywatnym a zawodowym, co jest bardzo doceniane przez pracowników. Mam poczucie, że pod tym względem firmy skandynawskie bardzo pozytywnie wyróżniają się na tle otoczenia biznesowego. Jednocześnie bank traktuje polskich pracowników na równi ze wszystkimi pracownikami globalnymi. Pracownicy z Polski pracują w międzynarodowych zespołach, co pozwala na wymianę wiedzy i doświadczeń oraz rozwijanie kompetencji na najwyższym poziomie. W centrali banku zwraca się coraz większa uwaga na to, by zapewnić odpowiednią reprezentację Polaków na wyższych szczeblach zarządzania w międzynarodowych strukturach organizacji. Przydzielenie mi odpowiedzialności za obszar Operacji Grupy Nordea jest jednym z przykładów takiego działania. Tego typu otwartość na awanse bardzo umacnia pozycję polskich pracowników w międzynarodowej gospodarce.

Paweł Jemioł
Dyrektor Pionu Operacji w Grupie Nordea

wynosił 49,8 proc. we francuskich – 30 proc., amerykańskich – 42 proc. Średnia dla firm pochodzących z UE wyniosła 42 proc. W dekompozycji na kraje odsetek pracowników przemysłowych w firmach fińskich wynosi – 40 proc., duńskich – 54,6 proc., szwedzkich – 60,7 proc., norweskich – aż 64 proc.

W sektorze przemysłowym działa wiele znanych i cenionych przedsiębiorstw pochodzących z każdego z czterech analizowanych krajów. Wśród największych szwedzkich inwestycji znajdują się IKEA Industry i Electrolux, duńskich – Sokołów (Danish Crown) i VELUX, norweskich – Mowi i Norsk Hydro, fińskich – Cargotec czy Stora Enso.

Bardzo ważną rolę w inwestycjach zagranicznych odgrywa też **handel, zarówno detaliczny, jak i hurtowy**. Wprawdzie udział handlu w zatrudnieniu w firmach skandynawskich w Polsce jest niższy niż średnio w firmach krajowych, ale te firmy, które są obecne w Polsce, należą do liderów w swoich segmentach rynku. W przypadku inwestycji z Danii, z której pochodzi m.in. Netto czy Jysk, w sieciach handlowych pracuje 30 proc. zatrudnionych, natomiast w inwestycjach ze Szwecji, skąd pochodzi m.in. Ikea Retail czy H&M, ten odsetek wynosi 14 proc.

Bardzo szybko rośnie znaczenie **usług biznesowych** w inwestycjach zagranicznych. W Polsce działa 176 centrów usług biznesowych pochodzących z krajów

nordyckich, które zatrudniają łącznie około 40 tysięcy pracowników. **Pod względem liczby centrów kraje nordyckie są drugim największym inwestorem zagranicznym w tym obszarze, po Stanach Zjednoczonych**⁴. O ile udział usług ogółem w zatrudnieniu jest w przypadku firm skandynawskich niższy niż w przypadku firm krajowych, o tyle w przypadku usług biznesowych (traktowanych w klasyfikacji statystycznej jako usługi profesjonalne, naukowe i techniczne) jest wyższy – wynosi 3,7 proc., wobec średniej na poziomie 3 proc. dla firm krajowych i 3,4 proc. dla firm z innych krajów UE.

Firmy fińskie wyróżniają się zatrudnieniem w **IT**, gdzie pracuje 29 proc. osób. Jest to dwukrotnie większy udział niż u Francuzów i Amerykanów. W sektorze usług Norwegowie natomiast wyróżniają się zatrudnieniem **w działalności profesjonalnej i naukowej**, gdzie zatrudnionych jest 9,2 proc. osób. Porównywalna wartość występuje jedynie dla firm z USA (8,5 proc.). Drugim wyróżnikiem Norwegii jest działalność w branży **prawniczej i księgowej**, gdzie pracuje 8,4 proc. osób. Do tego odsetka najbardziej zbliżeni są jedynie Amerykanie z 6 proc.

4 „Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2024” Raport ABSL, 2024.

Fot. Nordea

Nordea posiada biura w Warszawie, Łodzi, Gdańsku oraz Gdyni i zatrudniając 5500 pracowników w Polsce zarządza szerokim zakresem procesów technologicznych, operacyjnych i finansowych dla całej Grupy Nordea.

CECHY PRZEDSIĘBIORSTW

W Polsce działa ponad 2 tysiące przedsiębiorstw z kapitałem skandynawskim – są one czwartą najliczniejszą grupą firm z kapitałem zagranicznym.

Przeciętna wielkość zatrudnienia w przedsiębiorstwach z krajów skandynawskich nie różni się znacząco od średniej dla krajów UE i Niemiec. Z krajów skandynawskich największe średnie zatrudnienie posiadają firmy fińskie, z liczbą 298 osób, następnie duńskie ze średnim zatrudnieniem w wysokości 273 pracowników i szwedzkie z 239 pracownikami. Niżej plasują się podmioty z Norwegii ze średnim zatrudnieniem na poziomie 165 osób. W firmach niemieckich średnie zatrudnienie wynosi 262, a w firmach z całej UE – 283 osób. Firmy skandynawskie w Polsce są średnio mniejsze od konkurentów z Francji (średnie zatrudnienie na poziomie 498 osób) oraz USA (średnio 410 pracowników). Źródłem tej różnicy są koszty otwarcia działalności w Polsce. USA oraz Francja znajdują się fizycznie dalej od Polski, a dodatkowo firmy amerykańskie nie korzystają z podobieństwa regulacyjnego, toteż dla mniejszych podmiotów otwarcie oddziału w Polsce stanowi za duży koszt.

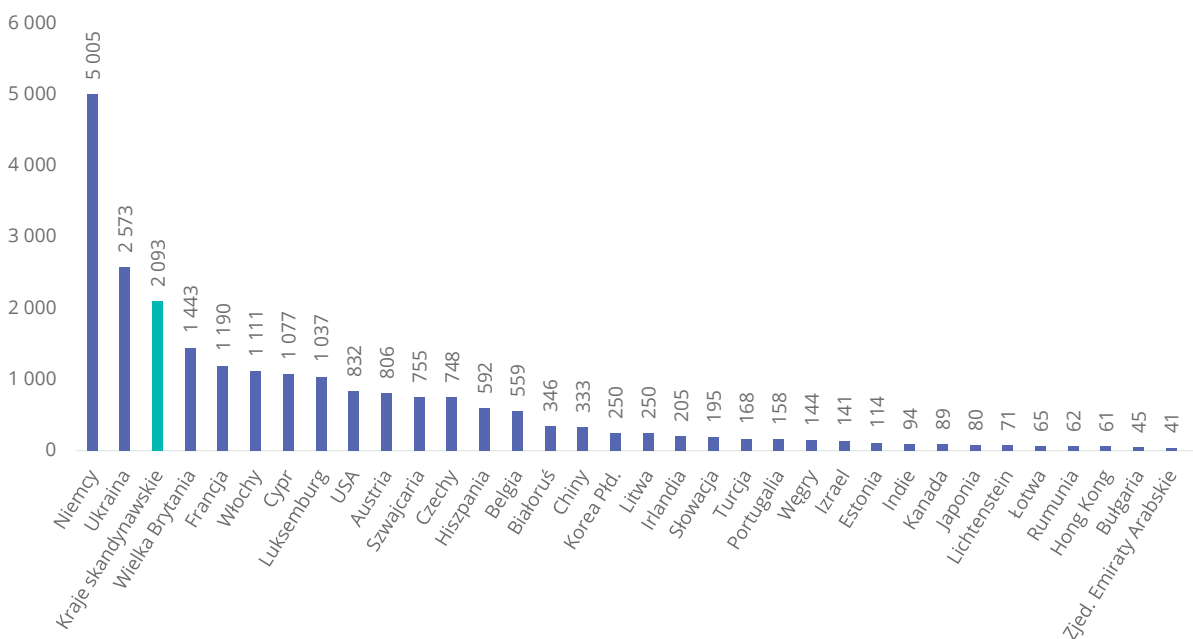
Firmy skandynawskie nad Wisłą cechują się relatywnie wysoką produktywnością. Najwyższy wskaźnik wartości dodanej (czyli zysków firmy wraz z wynagrodzeniami) na pracownika posiadają firmy fińskie (45 tys. euro), na następnych miejscach plasują się firmy duńskie (38 tys.) i szwedzkie (37 tys.), a stawkę domykają Norwedzy (35 tys. euro). Dla porównania, średnia produktywność w całej gospodarce (dla firm krajowych i zagranicznych) wynosi ok. 30 tys. euro.

Istnieją branże, gdzie firmy skandynawskie są znacznie bardziej produktywne niż podmioty z krajów Unii. Dania wyróżnia się w branży przetwórstwa wyrobów metalowych, gdzie wartość dodana na pracownika wynosiła dla duńskich firm prawie 80 tys. euro w porównaniu do 49 tys. dla podmiotów z UE oraz 31 tys. dla firm krajowych. Finowie i Szwedzi wyróżniają się w przetwórstwie drewna, gdzie u fińskich pracodawców na pracownika przypada 67 tys. euro wartości dodanej, a u szwedzkich 51 tys. Jest to wyraźnie więcej niż wynik dla pracodawców z Niemiec (44,4 tys.), czy średnia dla podmiotów z Unii (47 tys. euro). Szwedzkie firmy wyróżniają się także przy produkcji pojazdów, gdzie z wartością dodaną na poziomie 48 tys. euro na pracownika wyraźnie wyprzedzają Niemców (34 tys. euro) i Francuzów (34 tys. euro).

W Polsce działa więcej firm z krajów skandynawskich niż z Francji, Włoch czy USA

wykres 4

Liczba firm z poszczególnych krajów działających w Polsce

Źródło: obliczenia Spotdata na podstawie danych Eurostatu

O K I E M B I Z N E S U

Biegli technologicznie polscy konsumenci i pracownicy napędzają dynamiczny rozwój marki Pandora

Rośnie strategiczne znaczenie Polski z punktu widzenia spółek takich jak Pandora. W kontekście działalności naszej marki, Europa Wschodnia – pomimo niewielkiego zasięgu geograficznego – zyskuje pozycję lidera pod względem dynamiki rozwoju, zaś Polska szczególnie wyróżnia się wśród krajów regionu z uwagi za stały wzrost wyników. Ciągły rozwój działalności na polskim rynku jest zauważalny zarówno w handlu tradycyjnym, jak i obszarze e-commerce, gdzie po pandemii COVID-19 odnotowano znaczący wzrost udziału w rynku.

Polscy konsumenci są wyjątkowo biegli w obszarze technologii, co wyróżnia ich na tle innych rynków. Swobodnie poruszają się w świecie mediów społecznościowych i szybko przyswajają nowe trendy, dzięki czemu są dużo bardziej otwarci na strategie stosowane przez marki niż konsumenci z krajów takich jak Niemcy, Wielka Brytania czy Francja. Spółki działające w Polsce postrzegają takie przygotowanie techniczne i otwartość na nowości jako ważne zalety rynku. My wnosimy z kolei ugruntowaną tradycję rzemieślniczą w połączeniu z nowoczesną technologią i innowacyjnymi rozwiązaniami, które na rynku polskim spotykają się z ciepłym przyjęciem. Taka unikalna

synergia tradycji i innowacji to wizytówka skandynawskich inwestycji w Polsce, które wnoszą dodatkową wartość do lokalnego środowiska biznesowego.

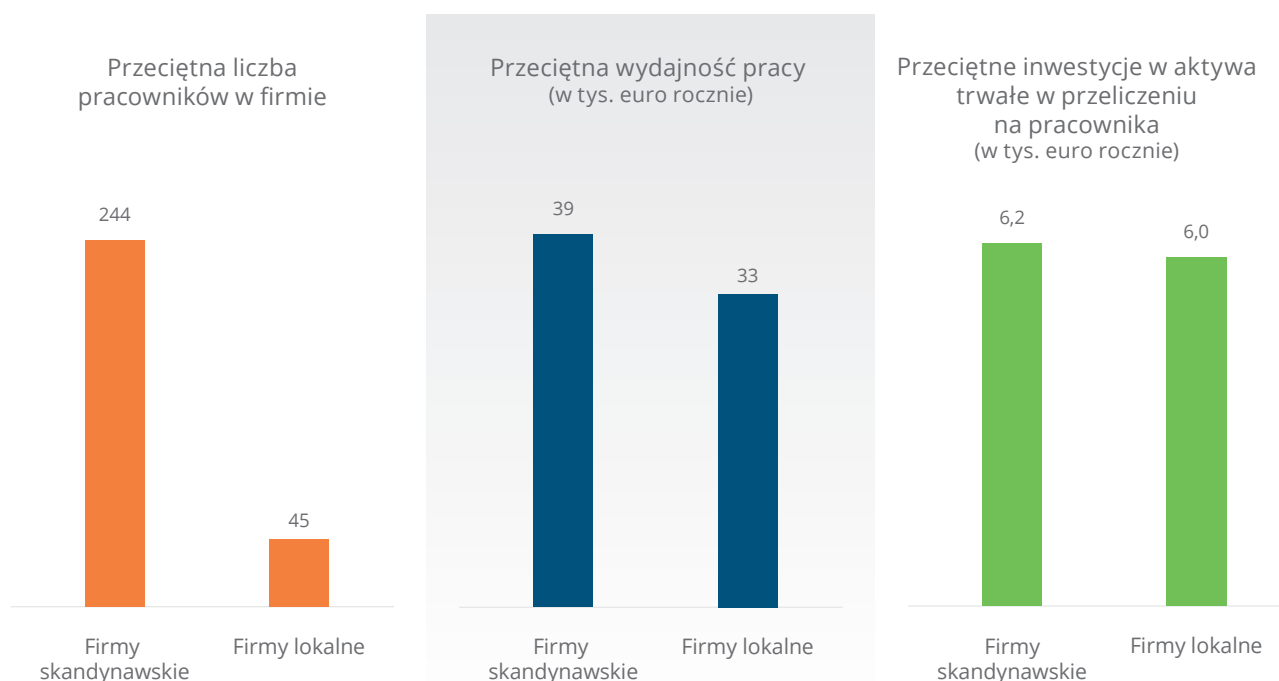
Dodatkowo Polska umacnia swoją pozycję ważnego centrum technologicznego i strategicznej lokalizacji usług biznesowych. Nasze centrum usług wspólnych w Polsce obsługuje 80 procent wszystkich globalnych transakcji. Planujemy wielkie technologiczne przedsięwzięcie, które sprawi, że nasz biznes osiągnie jeszcze większą skalę. W ramach nowego projektu zatrudnimy nawet 100 osób do zarządzania innowacyjnymi działaniami w wielu obszarach – od automatyzacji procesów po sztuczną inteligencję. W ciągu ostatnich 15-20 lat obserwujemy olbrzymi wzrost dotyczący poziomu wykształcenia i znajomości języków wśród polskich pracowników, co kształtuje pozycję Polski jako ważnego ośrodka wiedzy i kompetencji.

Thomas Knudsen
Managing Director
Pandora Jewelry CEE

Jak firmy skandynawskie w Polsce różnią się od firm lokalnych

wykres 5

Źródło: obliczenia Spotdata na podstawie danych Eurostatu, dane za 2021 r.

WPŁYW FIRM SKANDYNAWSKICH NA GOSPODARKE

Firmy skandynawskie w Polsce bezpośrednio generują 40 mld zł PKB (1,3% proc. polskiego PKB), zatrudniają 200 tys. osób (1,2 proc. siły roboczej kraju). W sposób pośredni handel z krajami skandynawskimi w całym łańcuchu dostaw generuje 75 mld zł PKB i zapewnia ok. 350 tys. miejsc pracy.

Jednak wpływ skandynawskich inwestycji na gospodarkę przebiega znacznie bardziej zróżnicowanymi kanałami. Najważniejszy jest fakt, że **wraz z inwestycjami do polskiej gospodarki transferowany jest know-how**: poprzez kształcenie pracowników, kreowanie nowych technologii, rozpowszechnianie wiedzy wśród kooperantów i klientów, wprowadzanie na rynek nowych rozwiązań. W celu udokumentowania tego wpływu wśród firm skandynawskich działających w Polsce zostało przeprowadzone badanie⁵.

Skandynawskie firmy chcą się rozwijać w Polsce

68%

firm deklaruje **zwiększenie inwestycji** w ciągu 5 lat

61%

firm deklaruje **zwiększenie zatrudnienia** w ciągu 12 miesięcy

40%

Firm prowadzi w Polsce działalność **badawczo-rozwojową**

Źródło: badanie SPCC

W znakomitej większości firmy skandynawskie planują dalsze długookresowe zaangażowanie w rozwój na polskim rynku: 68 proc. ankietowanych deklaruje zwiększenie inwestycji w nadchodzących pięciu latach, a 61 proc. także zwiększenie zatrudnienia w ciągu nadchodzących 12 miesięcy. Z rozmów z przedstawicielami skandynawskiego biznesu można wnioskować, że najważniejszymi czynnikami składającymi do rozwoju na polskim rynku są:

- wysoka wydajność i zaangażowanie polskich pracowników,
- dobra jakość kształcenia,

- szybka transformacja gospodarki w kierunku technologii cyfrowych,
- bliskość geograficzna ważnych rynków zbytu.

2,7%

Tyłu pracowników w firmach skandynawskich jest zaangażowanych w **działalność B+R** w porównaniu z 1% dla całej gospodarki

Z punktu widzenia transferu know-how do Polski ważne jest, że **relatywnie wysoki odsetek skandynawskich przedsiębiorstw (40%) prowadzi w Polsce działalność badawczo-rozwojową**, czyli rozwija technologie, które później stosowane są na globalnych rynkach. Badania międzynarodowe pokazują, że aktywność B+R jest bardzo ważnym aspektem inwestycji zagranicznych. Taka działalność nie tylko prowadzi do rozwijania innowacyjnych produktów, zwiększa popyt na wykształconych i dobrze opłacanych pracowników, ale również pełni rolę edukacyjną – ułatwia nabywanie nowych umiejętności i wiedzy przez pracowników. Z danych GUS wynika, że w firmach skandynawskich 2,7 proc. pracowników jest zaangażowanych w działalność B+R, w porównaniu z 1 proc. dla całej gospodarki.

Z badania ankietowego wynika, że kluczowym czynnikiem odpowiadającym za alokowanie do Polski przez firmy skandynawskie działalności B+R jest wysoka dostępność dobrze wykwalifikowanej kadry. Kolejne istotne czynniki to, dążenie przez międzynarodowe przedsiębiorstwa do dywersyfikacji działalności badawczo-rozwojowej, atrakcyjne koszty pracy a także możliwość współpracy z lokalnymi uczelniami wyższymi. **Niektóre firmy skandynawskie (np. Nordea) bezpośrednio finansują programy nauczania na uniwersytetach przystosowujące pracowników do specyfiki pracy w danej branży.**

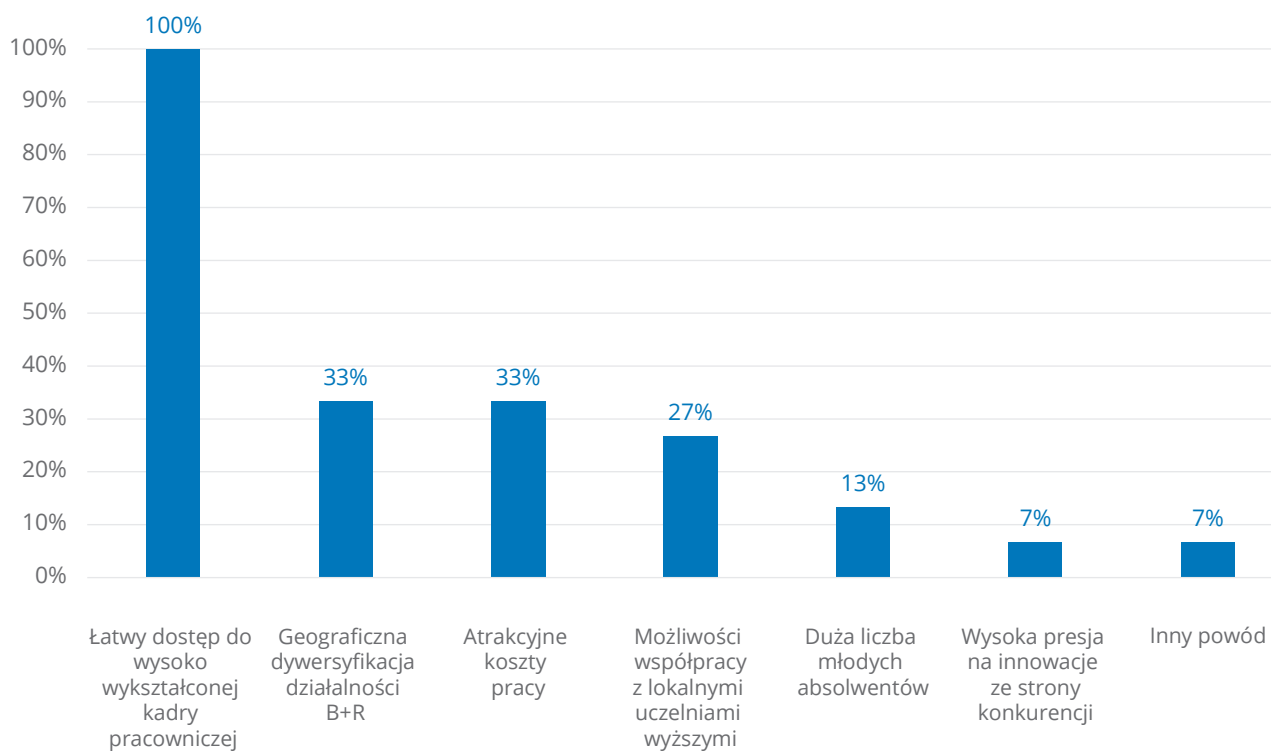
Innym istotnym kanałem transferu wiedzy jest kształcenie pracowników. Z badania ankietowego wynika, że aż **81 proc. firm skandynawskich w Polsce kształci pracowników przy wykorzystaniu metod z kraju macierzystego**. W przypadku 60 proc. firm pracownicy mają możliwość kształcenia się w oddziałach przedsiębiorstwa w innych krajach. Aż **dwie trzecie** ankietowanych deklaruje, że menedżerowie z Polski awansowali do ról zarządczych na poziomie międzynarodowym. Wiedza zdobywana w firmach skandynawskich zostaje z pracownikami na cały okres ich kariery, w naturalny sposób jest

⁵ Badanie zostało przeprowadzone przez SPCC na próbie 50 przedsiębiorstw, z których 50% zatrudnia w Polsce 250 pracowników i więcej w marcu i kwietniu 2024 r.

Wykształceni pracownicy przyciągają inwestycje w innowacje

wykres 6

Dlaczego firma wybrała Polskę na miejsce prowadzenia działalności B+R

Źródło: badanie SPCC

Fot. AstraZeneca

Forum AstraZeneca w Warszawie to unikatowa w skali kraju przestrzeń służąca popularyzacji i promocji nauki, zdrowia, dostępu do zdrowia i nowoczesnych technologii.

Pandora Shared Services Center ulokowane w Polsce obsługuje 80% wszystkich globalnych transakcji firmy.

przenoszona do innych przedsiębiorstw. Ponad **93 proc.** ankietyowanych zgadza się ze stwierdzeniem, że pracownicy i menedżerowie, którzy opuszczali firmę, wykorzystywali później swoją wiedzę i kompetencje w pracy dla lokalnych firm.

Ważną rolę w transferze know-how od skandynawskich firm do lokalnej gospodarki odgrywa też bezpośrednia współpraca w łańcuchu dostaw – zarówno z kooperantami, jak i odbiorcami. **81 proc.** ankietyowanych firm skandynawskich deklaruje, że współpracuje ze swoimi dostawcami nad zwiększeniem jakości dostarczanych produktów i usług. **62 proc.** firm wskazuje, że w tym celu przekazuje część swojej wiedzy biznesowej kooperantom.

Z punktu widzenia skandynawskich przedsiębiorstw ważnym aspektem współpracy z dostawcami jest dbałość o standardy ESG – czyli środowiskowe, społeczne i zarządcze. Prawie **60 proc.** badanych inwestorów wymaga od dostawców ograniczania śladu węglowego oraz posiadania certyfikatów środowiskowych. Prawie jedna trzecia wymaga deklaracji o braku aktywności w rajach podatkowych. A niemal **20 proc.** oczekuje od dostawców wdrażania polityk służących równości płci w środowisku pracy.

81%

firm skandynawskich w Polsce kształci pracowników przy wykorzystaniu **metod z kraju macierzystego**

66%

ankietyowanych potwierdza, że menedżerowie z Polski **awansowali do ról zarządczych na poziomie międzynarodowym**

81%

ankietyowanych firm skandynawskich deklaruje, że **współpracuje ze swoimi dostawcami nad zwiększeniem jakości** dostarczanych produktów i usług

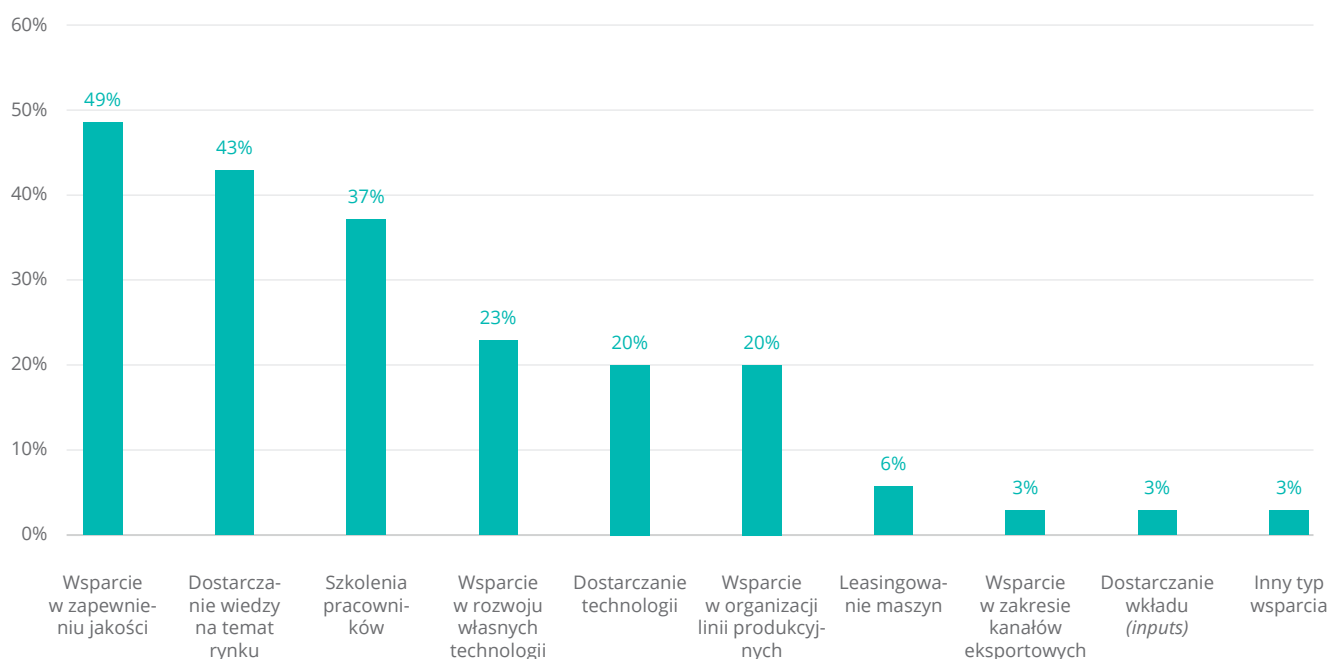
62%

firm wskazuje, że w tym celu **przekazuje część swojej wiedzy** biznesowej kooperantom

Firmy współpracują z dostawcami nad zwiększeniem jakości dostaw

wykres 7

Jakiego rodzaju wsparcia firma udziela swoim lokalnym poddostawcom

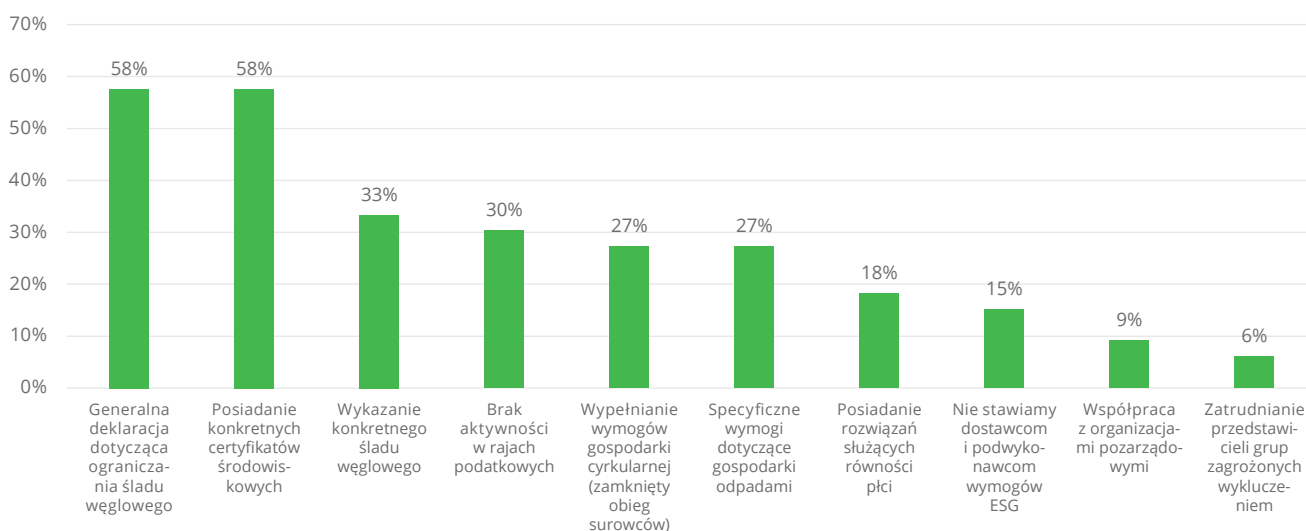

Źródło: badanie SPCC

Inwestorzy skandynawscy wspierają zrównoważony i odpowiedzialny rozwój w całym łańcuchu dostaw

wykres 8

Jakie wymogi ESG firma stawia swoim dostawcom lub podwykonawcom

Źródło: badanie SPCC (możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi)

KRAJE SKANDYNAWSKIE NA MAPIE HANDLOWEJ POLSKI

Kraje skandynawskie należą do najważniejszych partnerów handlowych Polski, obok największych gospodarek świata i krajów regionu CEE. W ciągu ostatnich 25 lat wolumen wymiany handlowej Polski i krajów skandynawskich radykalnie wzrósł. Jednocześnie jego udział w zagregowanym eksporcie i imporcie Polski nieznacznie się zmniejszył, wskutek rozwoju relacji handlowych Polski z krajami regionu CEE i największymi gospodarkami świata z innymi kontynentów, szczególnie z Azji – z Chin i innych Państw Dalekiego Wschodu.

W 2023 roku wymiana handlowa, towarami i usługami łącznie, między Polską a krajami skandynawskimi sięgnęła **56,4 mld euro**. Pod tym względem kraje skandynawskie jako grupę można postawić **na drugim miejscu wśród najważniejszych partnerów handlowych Polski** – po Niemczech (206 mld euro), a przed Holandią (48 mld euro), Francją (41 mld) i Czechami (41 mld). W ciągu 20 lat wymiana handlowa zwiększyła się 6,5-krotnie. W obszarze wymiany towarowej kraje skandynawskie są na dru-

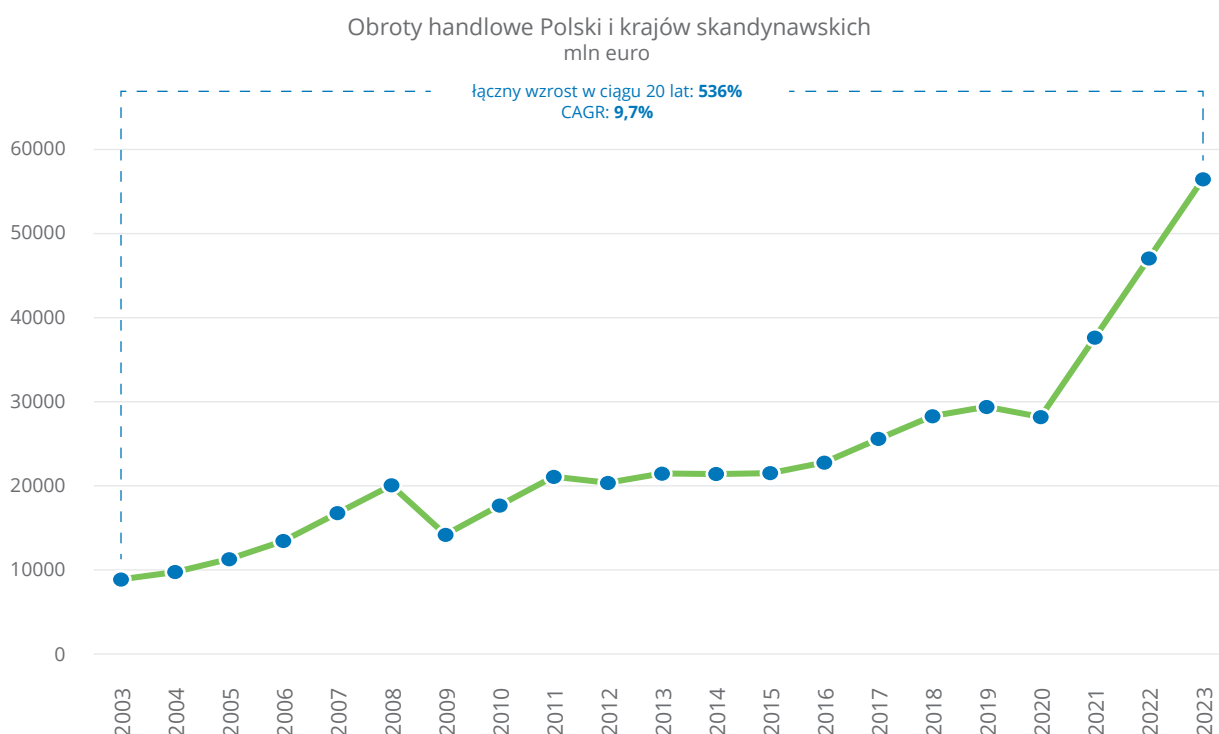
gim miejscu pod względem wymiany handlowej z Polską (po Niemczech), z udziałem na poziomie 6,8 proc., a w obszarze wymiany usługowej – na czwartym miejscu (po Niemczech, USA i Wielkiej Brytanii), z udziałem na poziomie 7,1 proc.

Ze względu na dostępność danych, najpełniejszy obraz statystyczny historii relacji handlowych wyłania się ze statystyk handlu towarami. W ciągu ostatniego ćwierć wieku **wartość eksportu** Polski do krajów skandynawskich zwiększyła się z 2 mld euro w 1999 roku do 21,3 mld w 2022, czyli prawie 11-krotnie. Dla porównania sprzedaż towarów do Niemiec wzrosła z 9,3 mld w 1999 do 95 mld, czyli ponad 10-krotnie. W samym 2023 roku nastąpił lekki regres wartości eksportu, do 19,8 mld euro, ze względu na kryzys gospodarczy w Unii Europejskiej. W kolejnych latach eksport wróci najprawdopodobniej na ścieżkę wzrostową.

Wzrost eksportu do poszczególnych krajów skandynawskich był podobny. Najszybciej rósł eksport do Szwecji. W 1999 r. wyniósł 630 mln euro, a w 2022 – 9,14 mld euro (14-krotny wzrost). W tym samym okresie eksport Polski do Finlandii wzrósł 12-krotnie z 250 mln euro do 3 mld, do Norwegii z 320 mln do 3,4 mld euro (wzrost ponad 10-krotny). Do Danii eksport zwiększył się 7-krotnie z 800 mln do 5,8 mld euro.

W ciągu 20 lat obroty handlowe Polski i Skandynawii wzrosły ponad sześciokrotnie

wykr. 9

Kraje skandynawskie zajmują łącznie 4. miejsce w rankingu polskiego eksportu towarów. Najlepiej pod tym względem prezentuje się Szwecja, która w 2022 r. była 10 najważniejszym kierunkiem dla polskich towarów, podobnie jak w 2000 roku. Minimalny spadek nastąpił w przypadku Finlandii z 21 lokaty na 22 oraz Norwegii z 18 na 21. Znaczny spadek nastąpił w przypadku Danii – z 11 na 17 miejsce. W miejsce krajów skandynawskich weszły przede wszystkim niektóre kraje z regionu Europy Środkowo-Wschodniej, do których Polska znacznie zwiększyła eksport (np. Ukraina, Rumunia, Czechy, Słowacja). Wynika to z faktu, że polski handel podlega silnej regionalizacji.

Import Polski z państw skandynawskich zwiększył się z 3,3 mld euro w 1999 do 17,9 mld w 2022 (wzrost o 440 proc.). Najbardziej wzrósł import do Polski z Danii – z 800 mln do 5 mld euro (wzrost o 550 proc.) oraz Norwegii – z 400 mln do 7,3 mld euro (wzrost o 630 proc.). Import ze Szwecji wzrósł z 1,36 mld do 7,5 mld euro (460 proc.), czyli podobnie jak średnia dla całego regionu. Wolniej natomiast rósł import z Finlandii – z 800 mln do 3,1 mld euro (ok. 300 proc.). Wyjątkowy pod względem importu był rok 2023, kiedy jego wartość wzrosła do aż 25,3 mld euro, czyli aż 40 proc. wobec roku 2022. Wynika to w dużej mierze z uruchomienia sprzedaży gazu z Norwegii do Polski.

Jak wyglądają relacje handlowe z Polską od strony krajów skandynawskich? Kraje północy Europy są zamożniejsze niż Polska, toteż wzrost produkcji i eksportu w tych państwach następuje w wolniejszym tempie. Od momentu wstąpienia do Unii Europejskiej udział eksportu do Polski krajów skandynawskich wyraźnie wzrósł. I tak dla Szwecji był to wzrost z 1,8 proc. w 2004 do 3,7 proc. w 2022, w Finlandii z 1,8 proc. w 2006 do 2,3 proc. w 2022 oraz dla Danii z 1,5 proc. w 2005 do 2,7 proc. w 2022. We wszystkich tych krajach nastąpił wzrost, co oznacza, że eksport do Polski tych krajów rozwijał się szybciej niż eksport ogółem i w przypadku Szwecji i Danii był to prawie 2-krotnie wyższy wzrost.

Jak zmienił się **polski eksport do Skandynawii** przez ostatnie **20 lat**?

Eksport do krajów skandynawskich jest coraz bardziej zaawansowany technologicznie w porównaniu do eksportu Polski ogółem

wykres 10

Z tego względu, we wszystkich krajach skandynawskich Polska awansowała w rankingu eksportu. Największy wzrost Polska zanotowała w Norwegii, gdzie w 1999 roku Polska była 17 największym odbiorcą towarów, a w 2022 już 9. W pozostałych krajach awans w analogicznym okresie był niewiele mniejszy. W Szwecji z 15 na 8 miejsce, w Finlandii z 16 na 10 oraz w Danii z 13 na 7. We wszystkich przypadkach pozycja jest wysoka. Przykładowo, eksport Danii jest większy tylko do 6 krajów, co plasuje Polskę zaraz po największych gospodarkach kontynentu.

Obok wzrostu wolumenu, najważniejszą zmianą w ciągu ostatnich 25 lat w relacjach handlowych pomiędzy Polską a krajami skandynawskimi jest jego zmiana w wymiarze jakościowym.

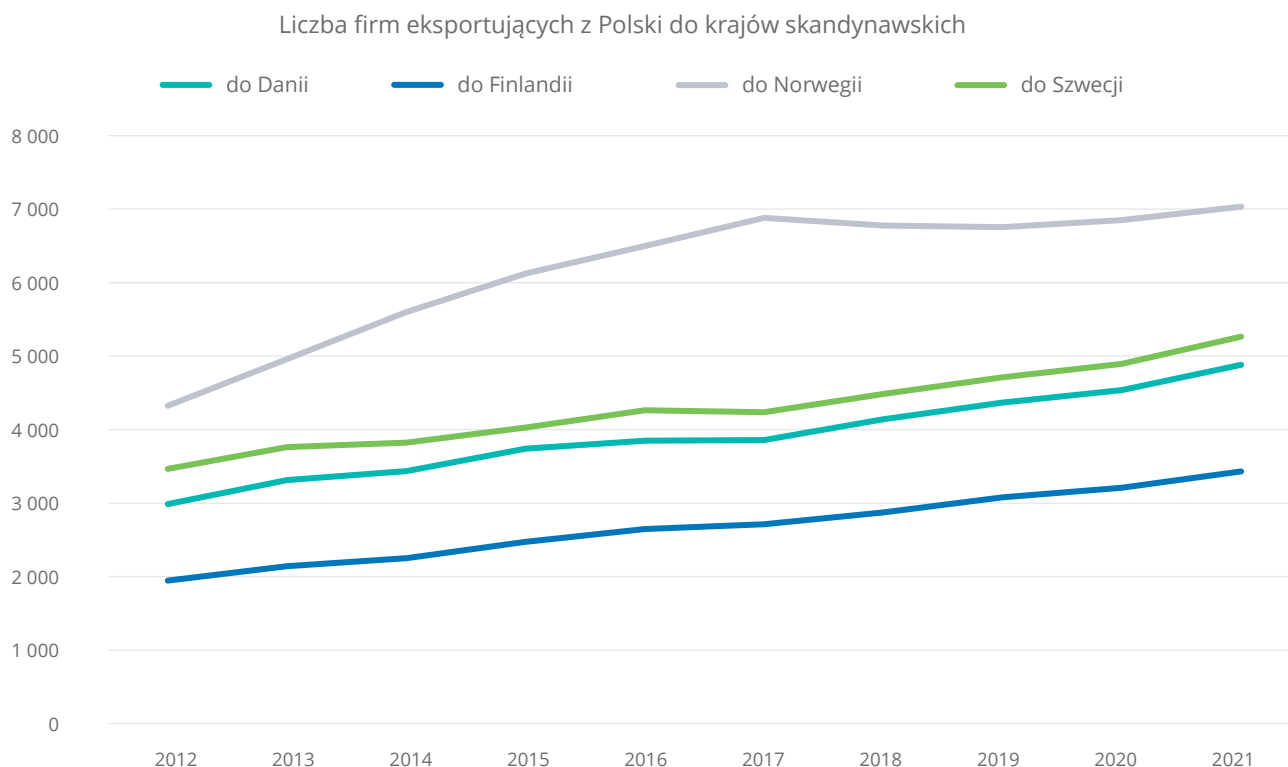
Na początku tysiąclecia w eksporcie Polski do krajów skandynawskich dominowały produkty o niskiej wartości dodanej oraz surowce naturalne. Do najważniejszych kategorii towarów należały m.in. węgiel, wyroby z drewna, siedzenia do pojazdów, czy odzież. Duże znaczenie w eksporcie miały również statki, co wynikało z niewielkiej skali eksportu z Polski.

Był on na tyle niewielki, że duże znaczenie miały w nim skandynawskie statki naprawiane w polskich stoczniach. Do 2022 roku na znaczeniu zyskał szereg zaawansowanych produktów. Najwięcej udziału w eksporcie zyskały m.in. urządzenia elektroniczne (+6 p. p. do Danii; +4 p. p. do Norwegii), produkty farmaceutyczne (+2,6 p. p. do Danii; + 2 p. p. do Finlandii; +1,2 p. p. do Szwecji), i meble (+2,6 p. p. do Finlandii; +3,7 do Norwegii). Istotnie wzrósł udział eksportu pojazdów nieszynowych, czyli samochodów, autobusów i ciągników. W eksporcie do Danii udział pojazdów zwiększył się o 1,9 p. p.; do Finlandii 4 p. p.; do Norwegii 8,6 p. p.; i Szwecji 3,8 p. p.

Te wszystkie zmiany są dobrze widoczne we wskaźniku jednostkowej wartości eksportu, który pokazuje, ile przeciętnie wart jest jeden kilogram eksportowanych towarów. O ile jeszcze w 2003 roku ten wskaźnik wynosił 0,5 euro i był o 13 proc. niższy niż średnia dla całego eksportu, to w 2023 roku sięgnął 3 euro i był o 6 proc. wyższy niż średnia dla całego eksportu. **Sprzedaż do krajów skandynawskich jest coraz bardziej zaawansowana pod względem technologicznym.**

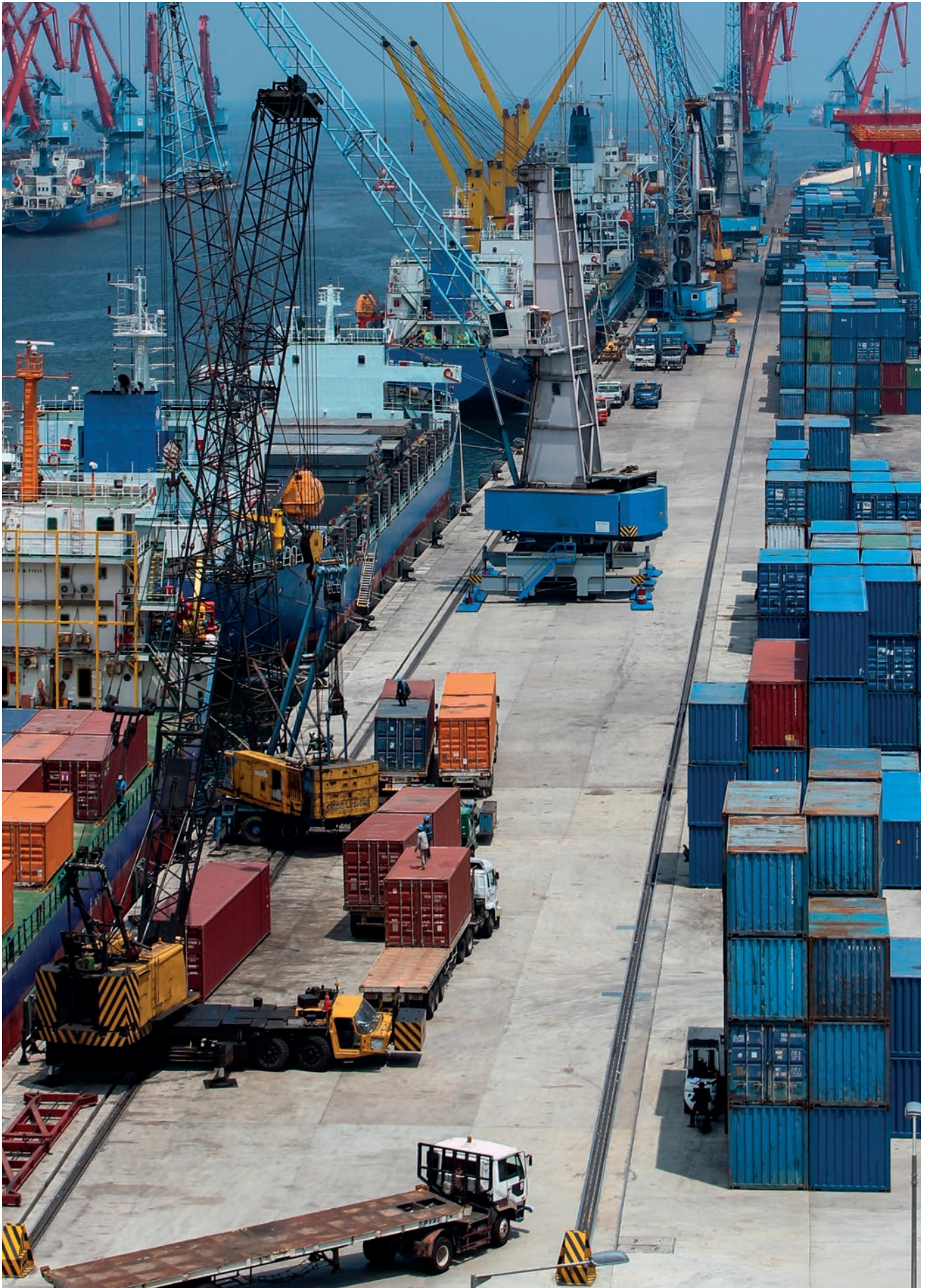
Do każdego z krajów skandynawskich eksport prowadzi kilka tysięcy firm. Łącznie jest ich ponad 10 tys.*

wykres 11

*Jedna firma może eksportować do kilku krajów, danych nie można więc sumować. Biorąc jednak pod uwagę, że większość firm eksportujących w Polsce sprzedaje do 1-2 krajów, można szacować, że łączna liczba eksporterów do Skandynawii przekracza 10 tys.

Źródło: obliczenia Spotdata na podstawie danych GUS

Drugą zmianą jakościową w handlu była jego dekoncentracja. W 2003 r. eksport Polski do poszczególnych krajów zdominowany był tylko przez kilka kategorii towarów. Pokazuje to udział pięciu największych towarów (w kodach CN4) w eksporcie. Pięć najważniejszych towarów stanowiło 23 proc. eksportu Polski do Danii, w przypadku Finlandii było to 34 proc., Szwecji – 34,9, a Norwegii – 72,8 proc. (eksport samych statków stanowił 61 proc.). W 2022 profil eksportowy Polski był wyraźnie bardziej zróżnicowany. Pięć największych kategorii towarów stanowiło 13,4 proc. eksportu do Danii, 17,6 proc. do Finlandii, 21,4 proc. do Szwecji i 20,9 proc. do Norwegii. **W handel zaangażowane jest więcej podmiotów, które reprezentują większy przekrój polskiej gospodarki.**

GLOBALNE ŁAŃCUCHY WARTOŚCI

Wzrosła nie tylko wartość polskiego handlu ze Skandynawią, ale również wzrósł wkład polskich firm w gospodarki krajów skandynawskich mierzony udziałem wartości dodanej wytworzonej w Polsce w popycie finalnym poszczególnych krajów skan-

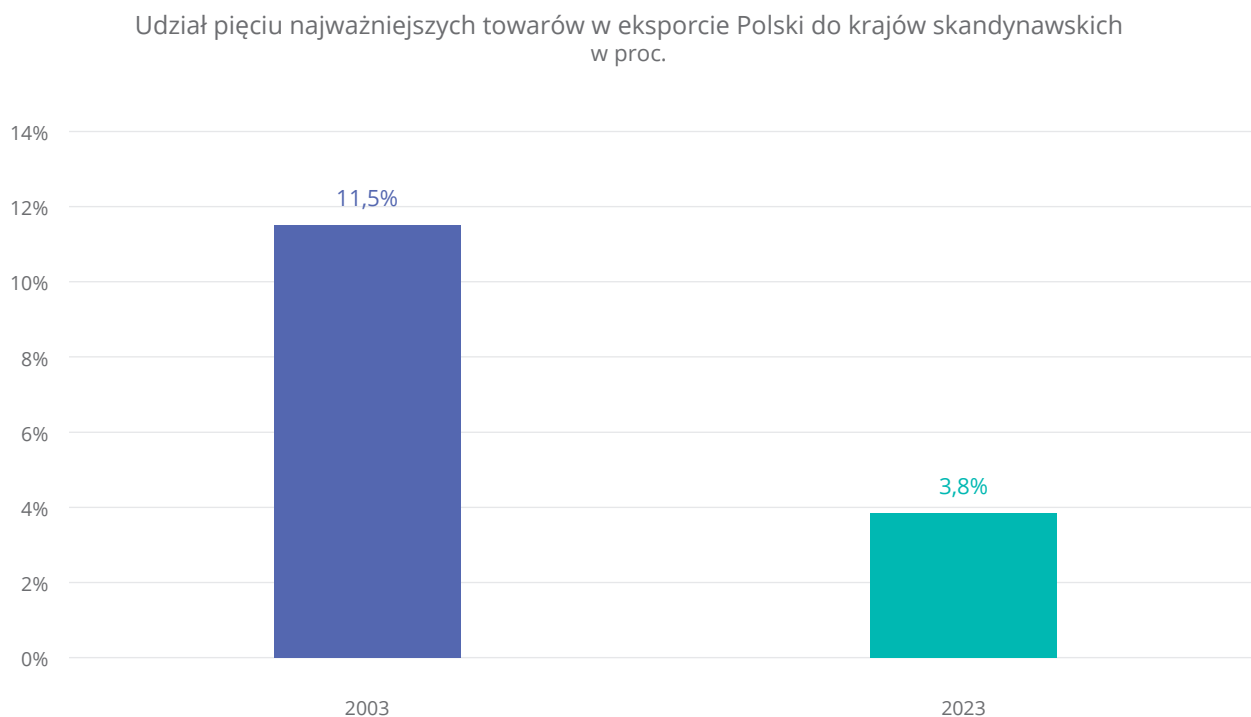
dynawskich. W uproszczeniu, miara ta pokazuje ile procent z pieniędzy wydanych przez Skandynawów na konsumpcję oraz dobra finalne w firmach trafia do właścicieli polskich firm jako zyski i do polskich pracowników jako wynagrodzenia.

W 1995 roku z każdych 100 koron wydanych przez Duńczyków do Polski trafiało 1,4 korony, czyli 1,4 proc. Analogiczne wartości dla Finlandii wynosiły – 0,7 proc., Norwegii – 0,8 proc. a Szwecji – 1,2 proc. W 2003 roku, w przeddzień akcesji Polski do Unii Europejskiej, wskaźnik ten wzrósł do 1,8 proc. dla Danii, 1 proc. dla Finlandii, 1,4 proc. dla Norwegii i 2,2 proc. dla Szwecji. W 2019 roku ten wskaźnik wyniósł dla Danii – 3,4 proc., dla Finlandii – 3,2 proc., dla Norwegii – 3,1 proc., dla Szwecji – 4,2 proc. **Wzrost udziału Polski w wartości dodanej oznacza, że Skandynawowie kupują produkty, które w większym stopniu zostały wytworzone, zaprojektowane w Polsce lub których usługa pośrednia jak np. logistyka czy marketing zostały wykonane nad Wisłą.**

Rosnący udział polskiej produkcji w konsumpcji krajów skandynawskich to rezultat przede wszystkim rozwoju gospodarczego i poprawy konkurencyjno-

Eksport do krajów skandynawskich staje się coraz bardziej zróżnicowany

wykres 12

ści Polski oraz włączenia Polski w międzynarodowe łańcuchy wartości. Bliskość geograficzna, wysokie wykształcenie polskich pracowników, a także niższe koszty pracy skłaniają firmy z północy Europy do wybierania firm z południa Wisły jako dostawców usług i podwykonawców.

Handel hurtowy i detaliczny oraz logistyka i transport to dwa polskie sektory do których trafia pośrednio najwięcej pieniędzy z krajów skandynawskich. Odzwierciedla to duże znaczenie usług logistycznych dostarczanych z Polski – transport dla podmiotów skandynawskich wykonują polskie podmioty, korzystające ze swoich przewag konkurencyjnych: doświadczenia i efektów skali zdobywanych na innych rynkach oraz niższych kosztów pracy. Również usługi informatyczne oraz pozostałe usługi biznesowe korzystają na konsumpcji Skandynawów.

Na przestrzeni ostatnich 20 lat w największym stopniu wzrósł udział w skandynawskiej wartości dodanej polskiego rolnictwa. Integracja w ramach Unii Europejskiej zmniejszyła bariery handlowe z krajami

północy Europy, a system unijnych dopłat zwiększył konkurencyjność polskich podmiotów. Natomiast relatywnie niewielkie znaczenie w tworzeniu wartości dodanej krajów skandynawskich mają polskie podmioty z sektora przetwórstwa. Ich mniejsze znaczenie wynika z większego znaczenia niemieckich łańcuchów wartości.

Z punktu widzenia skandynawskich gospodarek Polska jest istotna przede wszystkim dla skandynawskiego przetwórstwa przemysłowego. Jest to zrozumiałe zważywszy na duży udział polskiego sektora transportowego, który świadczy usługi właśnie dla sektora przetwórstwa. W Polsce tworzone jest najwięcej wartości dodanej dla sektorów takich jak produkcja wyrobów metalowych, plastikowych czy produkcja i naprawa maszyn. W przypadku usług Polska ma mniejsze znaczenie, co wynika z charakterystyki tworzenia wartości dodanej w tych branżach. Większość wartości dodanej przypada na płace, przez co w statystykach największa frakcja z tego zostaje w kraju.

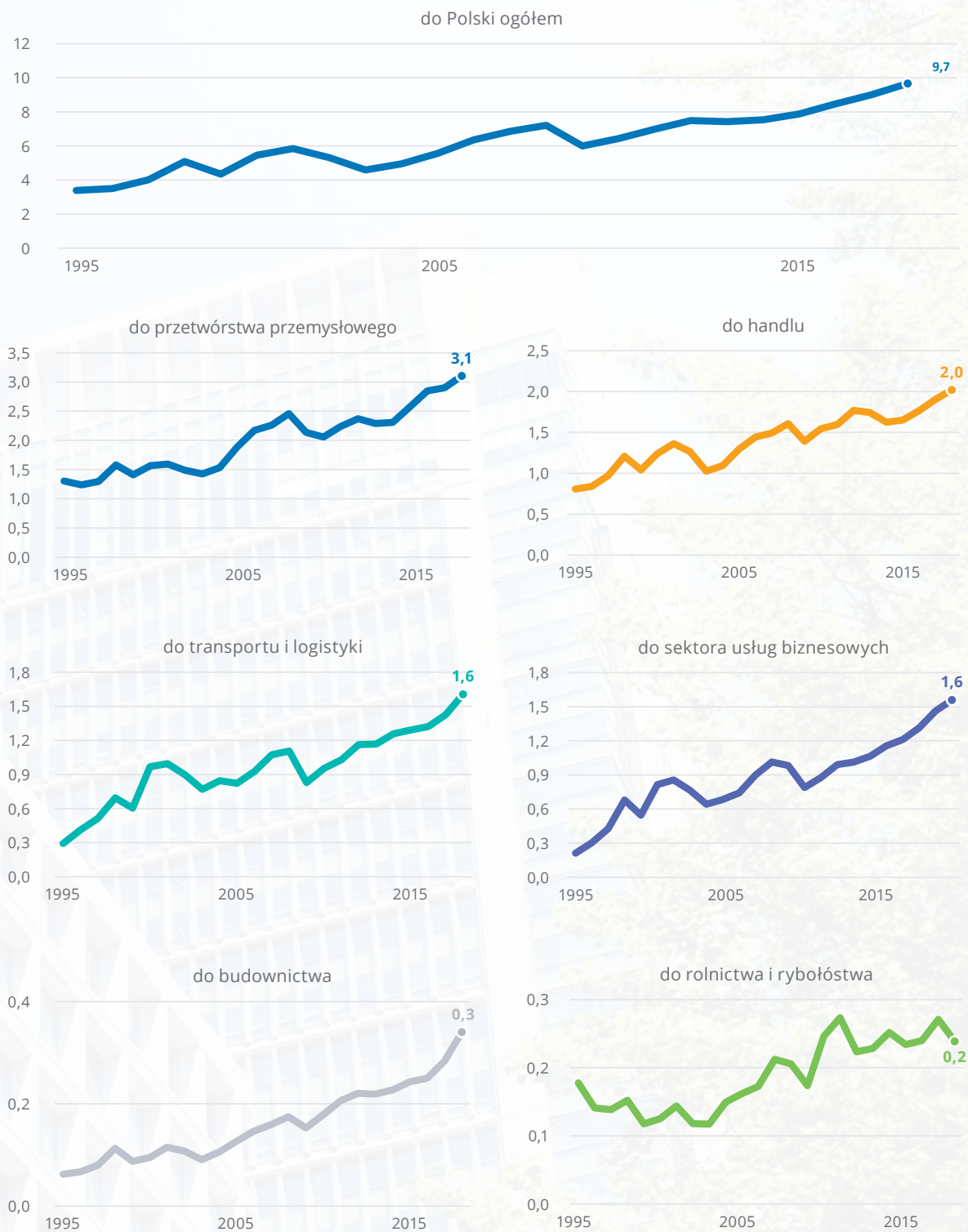

Jak Polacy zyskują na rozbudowie łańcuchów dostaw

wykres 13

Z każdego 1000 euro wydanego przez obywateli krajów skandynawskich ogółem, prawie 10 euro trafia do Polski w formie zysków firm i wynagrodzeń pracowników – udział jest trzykrotnie wyższy niż w latach 90.

Ile z każdego 1000 euro popytu finalnego w Skandynawii trafia do polskich firm i pracowników w formie zysków i wynagrodzeń

Źródło: obliczenia własne na podstawie World Input Output Tables

Kopenhaga

DUŃSKIE FIRMY W POLSCE

AMBASADA KRÓLESTWA DANII
Warszawa

NOWOCZESNE TECHNOLOGIE I PARTNER W DEKARBONIZACJI

Z niezmiernym zaszczytem piszę komentarz do raportu Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej o duńskich firmach w Polsce. Relacje polsko-duńskie nigdy nie były silniejsze, zarówno z perspektywy politycznej jak i biznesowej. Widać to również po silnym zaangażowaniu Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej (nie tylko w duńskiej sekcji) w stałym dostarczaniu wnikliwej i gruntownej wiedzy o polsko-duńskich stosunkach gospodarczych, biznesowych i partnerskich. Zarówno niniejszy raport, jak i jego rozszerzona wersja przygotowana w ścisłej współpracy z Ambasadą Danii odzwierciedla wspaniałą okazję do zanurzenia się w stosunki gospodarcze pomiędzy Polską i Danią, podkreślając wpływ duńskich firm na polską gospodarkę i rynek pracy.

Polska i Dania handlują ze sobą od ponad 100 lat. Dzisiaj, Polska jest dziesiątym największym rynkiem eksportowym Danii, przyczyniając się znacząco do rozwoju gospodarczego i trwałości obu państw. Wraz ze zmieniającym się światem, potrzeba bliższej

współpracy i integracji europejskiej to konieczność. Polsko-duńska współpraca w zakresie energii, bezpieczeństwa żywnościowego, transferu technologii, dekarbonizacji i bezpieczeństwa łańcucha dostaw produkcji to nowe biznesowe możliwości powstające w dzisiejszym ewoluującym świecie. Możliwości duńskich i polskich firm są odkrywane na zbudowanym przez wiele lat doświadczeniu opartym na wzajemnym zaufaniu.

W Polsce znajduje się ponad 750 duńskich firm i coraz więcej postanawia przenieść swoje usługi z państw trzecich do Polski. Wiele firm przenosi swoje działania do Polski, także ze względu na fakt, że Polska jest niezawodnym miejscem w pobliżu Danii, charakteryzującym się korzystnym klimatem biznesowym. Obecnie duńskie firmy odpowiadają za ponad 75 000 polskich miejsc pracy, torując drogę takim wartościom, jak zrównoważony rozwój, nowoczesne warunki pracy, równość i elastyczność oraz nowe działania badawczo-rozwojowe.

Polska zapewnia wysoko wykwalifikowaną siłę roboczą i jest otwarta na działalność biznesową w nowych sektorach takich jak zielona energia czy obrona tworząc nowe możliwości zarówno dla duńskich, jak i polskich firm. Podczas gdy Dania eksportuje do Polski ok. 55 mld DKK, import do Danii wynosi około 61 mld DKK, co jest wyrazem wzajemnych korzyści i tego, jak bardzo nasze dwa kraje są oddane współpracy biznesowej.

Obok wielu działań biznesowych, duńsko-polskie stosunki dwustronne są silne i stabilne, nie tylko jako partnerzy NATO i UE, ale także jako narody produkujące, jeśli chodzi o wspieranie Ukrainy przeciwko rosyjskiej inwazji. Dania i nasz premier wielokrotnie wyrażali nasze bezwarunkowe poparcie zarówno dla Polski, jak i dla Ukrainy podczas tego konfliktu i będziemy to kontynuować w nadchodzących latach.

Podsumowując, chciałbym wyrazić moje najserdeczniejsze podziękowania Skandynawsko-Polskiej Izbie Gospodarczej za naszą codzienną i bliską współpracę. Razem osiągamy więcej niż moglibyśmy sami.

Jakob Henningsen

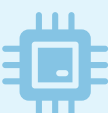
Ambasador Danii w Polsce

Nyhavn, Kopenhaga

Najważniejsze liczby

Tabela 2

5,8 mld euro		Taka jest wartość kapitału zainwestowanego przez duńskie firmy w Polsce.
75%		Taki wzrost zanotowały duńskie inwestycje w Polsce w latach 2017-2022.
18 mld zł		Taka jest wartość PKB w Polsce wytwarzana przez firmy z duńskim kapitałem.
1,67 mld zł		Taka jest wartość podatków zapłaconych przez duńskie firmy w Polsce.
75,000		Tyle osób zatrudniają duńskie firmy w Polsce.
95,000		Tyle osób pracuje w przedsiębiorstwach w Polsce, które zaspokajają popyt finalny w Danii .
17 mld euro		To wartość wymiany handlowej między Polską a Danią w 2023
420%		O tyle wzrósł eksport towarów z Polski do Danii w ciągu 20 lat (2003-2022)
985%		O tyle wzrosła nadwyżka Polski w handlu usługami z Danią w latach 2012-2022.
35,000		Tyle osób zatrudniają w Polsce duńskie firmy przemysłowe . Największą z nich jest Sokołów, firma z branży przetwórstwa mięsa, którego właścicielem jest Danish Crown.
1,0 mld euro		Taka jest wartość eksportu z Polski do Danii urządzeń elektrycznych i sprzętu elektrycznego . Od 2012 roku eksport tych dóbr wzrósł prawie 3-krotnie.

KLUCZOWE WNIOSKI

- Bezpośrednie duńskie inwestycje w Polsce to blisko 6 mld euro. W latach 2017-2022 ich wartość **zwiększyła się o 75 proc.** i był to największy przyrost zainwestowanego kapitału wśród wszystkich krajów skandynawskich.
- W Polsce działa ponad **700 firm z kapitałem duńskim**, które zatrudniają łącznie ponad **75 tys. osób**⁶. Największymi duńskimi pracodawcami w naszym kraju są Sokołów, należący do grupy Danish Crown oraz Netto. Obie firmy zatrudniają łącznie prawie 16 tysięcy osób.
- Duńskie firmy należą do liderów w **obszarze dekarbonizacji**, szczególnie w produkcji urządzeń i rozwiązań technologicznych dla **energetyki wiatrowej**, a także **efektywności energetycznej**. Dania wyznaczyła sobie ambitne cele klimatyczne, a duński know-how w tych obszarach oferuje znaczący potencjał partnerstwa, który może zwiększyć efektywność energetyczną i ułatwić modernizację budynków, przemysłu i systemów energetycznych. Projekty farm offshore realizowane przez duński Ørsted we współpracy z PGE Baltica czy dostarczenie 76 turbin wiatrowych przez Vestas dla projektu Baltic Power, inwestycji offshore na Bałtyku realizowanej przez PKN Orlen i Northland Power to tylko niektóre z przykładów.
- Duńskie firmy nie tylko ulokowały w Polsce **zaawansowane technologicznie** zakłady produkcyjne. Część z nich posiada u nas również **kluczowe centra badawczo-rozwojowe**, co sprzyja dyfuzji wiedzy i zwiększa konkurencyjność polskiej gospodarki. Przykładowo, działający w branży wyrobów medycznych duński Demant posiada w Warszawie centrum badawczo-rozwojowe, które tworzy i rozwija oprogramowanie do aparatów słuchowych i sprzętu diagnostycznego, a dział badawczo-rozwojowy działa również przy fabryce DGS Diagnostics w Rosówku.
- W ostatnich dwóch dekadach wielkość **wymiany handlowej** towarami pomiędzy Polską i Danią **zwiększyła się czterokrotnie**. Jeszcze bardziej dynamicznie rozwija się wymiana handlowa w sektorze usług: w latach 2012 - 2022 nadwyżka w handlu usługami z Danią, **wzrosła blisko dziesięciokrotnie**.

6 Dane GUS.

OKIEM BIZNESU

Kluczowe trendy napędzające polsko-duńską współpracę gospodarczą

Danske Bank w Polsce świadczy pełne usługi bankowe dla klientów korporacyjnych związanych z krajami nordyckimi. Nasze krótko i średnioterminowe prognozy gospodarcze dla Polski są pozytywne i może ona w wielu obszarach odgrywać strategiczną rolę z punktu widzenia skandynawskich inwestorów.

Dynamika rozwoju w Polsce jest wysoka i wiele trendów gospodarczych i biznesowych bardzo sprzyja napływowi inwestycji zagranicznych. Mogę wymienić kilka najważniejszych: rosnący potencjał krajowego konsumenta, wysoka dynamika produkcji przemysłowej, silny sektor eksportowy, rozwój nowoczesnych usług biznesowych, szeroki rynek zamówień publicznych, cyfryzacja, wysoki napływ funduszy europejskich.

Wszystkie te trendy są istotne, ale wymienilibym dwa zjawiska, które nabierają strategicznego znaczenia i mogą być kołem zamachowym współpracy polsko-duńskiej. Po pierwsze, jest to zielona agenda. Jest wiele przykładów duńskich firm prowadzących inwestycje w Polsce lub dostarczających technologię, a rządy Polski i Danii wyraziły gotowość pogłębienia relacji w zakresie inwestycji w odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną czy elektryfikację. Po drugie, jest to obrona i związane z tym inwestycje w potencjał produkcji zbrojeniowej. Był to ważny temat podczas wizyty duńskiej premier w Polsce

w 2024 roku i sądzę, że będzie to istotny obszar współpracy gospodarczej, zarówno pod względem inwestycji, jak też innowacji i wymiany wiedzy.

Przez wiele lat pracy w Polsce obserwuję, jak zmienia się ten kraj i jego rola dla zagranicznych inwestorów. Kiedyś głównym motywem inwestycji były niskie koszty pracy, połączone z wysoką wydajnością pracy. Dziś koszty pracy rosną bardzo szybko, a znacznie większego znaczenia nabiera wysoka jakość polskiej edukacji. Inwestycje przesuwały się więc stopniowo w górę hierarchii wartości dodanej. Równoległe rośnie rola polskich menedżerów w strukturach nordyckich korporacji. Dwadzieścia, trzydzieści lat temu firmy zagraniczne sprowadzały do Polski swoich pracowników, by ci nadzorowali tutejszy biznes. Dziś widzę znacznie mniej expatów na stanowiskach zarządczych, firmy mogą w pełni polegać na polskich menedżerach w prowadzeniu swoich działań operacyjnych.

Carsten Brøchner Thing
General Manager
Danske Bank Oddział
w Polsce

Fot. Kristian Egelund / Unsplash

Havnebadet, Aarhus

O 7N w Polsce: od trzech programistów do strategicznego gracza na rynku IT

W przyszłym roku 7N będzie świętować dwudziestą rocznicę działalności polskiego oddziału. Prawie dwie dekady temu otworzyliśmy biuro w Warszawie, które początkowo miało wspierać duńskie firmy w digitalizacji. Do pierwszego projektu realizowanego dla klienta z sektora bankowego zaangażowaliśmy... trzech programistów. Od tego czasu polski oddział nieprzerwanie rósł i umacniał swoją pozycję, realizując projekty dla klientów z Danii oraz rozwijając biznes na rynku lokalnym. Dziś Polska jest dla Grupy 7N rynkiem strategicznym na równi z Danią.

Globalnie 7N współpracuje z ponad 1700 ekspertami IT, z czego 1100 to konsultanci z Polski. Dynamiczny rozwój firmy potwierdzają także raporty branżowe. Według tegorocznego Computerworld TOP 200, jesteśmy piątym największym dostawcą usług wynajmu pracowników IT oraz czternastym największym dostawcą usług IT w Polsce. Obsługujemy tutaj ponad 80 klientów z kraju i zagranicą. Budujemy dla nich całe zespoły, dostarczamy pojedynczych ekspertów IT, kompleksowo realizujemy projekty oraz programy szkoleniowe.

Nasza droga od „początku” do „dziś” to wiele osiągnięć, z których możemy być dumni. Jako pierwsi w Polsce publikowaliśmy stawki wynagrodzeń w ogłoszeniach rekrutacyjnych, co zwiększyło transparentność na polskim rynku pracy. Dzisiaj to podejście jest szeroko rozumianym standardem w branży IT. Rozpowszechniliśmy również model współpracy oparty na freelance. Gdy otwieraliśmy biuro 7N w Polsce, dziaililiśmy się wiedzą o tym, czym jest kontrakt, kiedy jest to właściwa oraz opłacalna forma aktywności zawodowej i jak zadbać o wszelkie formalności w tym zakresie. Dziś wielu specjalistów IT doskonale zna i preferuje tę formę współpracy.

Nasza działalność biznesowa przełożyła się także na stworzenie tysięcy miejsc pracy. 7N przyczyniło się do wejścia na polski rynek i uruchomienia centrów kompetencyjnych dla wielu renomowanych duńskich firm (m.in. BEC, KMD, Ørsted czy SimCorp), które obecnie samodzielnie prowadzą własne huby IT w naszym kraju, tworząc ponad 2000 dodatkowych miejsc pracy.

Mimo że wiele się zmieniło w skali naszej działalności, nasze fundamenty pozostają niezmiennie. Stale czerpiemy inspirację ze skandynawskiej kultury pracy i dbamy o jej obecność w naszej organizacji – była naszym kompasem przez ostatnie 20 lat i pozostanie nim w przyszłości.

Grzegorz Pyzel

Senior Vice President, Poland & India,
7N

Chęć kwestionowania schematów jest częścią rozwoju biznesu

W Polsce planujemy intensywny rozwój, chcemy mieć magazyny w każdym większym mieście, inwestujemy też w nowoczesne technologie – ostatnio otworzyliśmy pierwszy zautomatyzowany magazyn pod Szczecinem. Polska gospodarka rośnie szybko, ma dobre miejsce na mapie logistycznej Europy, a dodatkowo korzysta na zmianach w łańcuchach dostaw, takich jak nearshoring i friendshoring.

pozytywna dynamika wynika nie tylko ze stricte ekonomicznych czynników, ale również z nastawienia Polaków do rozwoju. Mam doświadczenie pracy na różnych rynkach i mogę powiedzieć, że Polacy wyróżniają się swoją otwartością na zmianę oraz chęcią kwestionowania utartych schematów. Trochę wynika to z tego, że jesteśmy często niezadowoleni i to przekłada się na chęć zmiany. W wielu zachodnich krajach zauważam, że ludzie są przekonani, że wszystko działa dobrze i wiedzą najlepiej. To prowadzi do stagnacji. W Polsce natomiast obserwuję dużą chęć do eksperymentowania i szukania lepszych rozwiązań. To jest coś, co pozwala nam się szybko rozwijać.

Jedną z rzeczy, której Polacy się uczą i w czym robią ogromne postępy, jest zaufanie. Kiedyś zaufanie było tutaj rzadkością, przedsiębiorcy w rozmowach z partnerami biznesowymi bali się ujawniać informacje, ponieważ obawiali się, iż druga strona będzie chciała je wykorzystać na swoją korzyść. Tymczasem transparentność jest standardem w krajach rozwiniętych. Na szczęście widzę, że jest jej coraz więcej także u nas. Klienci i partnerzy biznesowi są bardziej otwarci na współpracę i bardziej ufają sobie nawzajem. To jest bardzo pozytywna zmiana, która ułatwia prowadzenie biznesu.

Podsumowując, Polska to dynamiczny rynek z ogromnym potencjałem. Chcemy tutaj rozwijać naszą działalność, budować nowe magazyny i być częścią tego rozwoju. Polska jest w doskonałej pozycji, aby stać się kluczowym hubem logistycznym w Europie, a my w DSV chcemy aktywnie uczestniczyć w tym procesie.

Wojciech Cipiur

Prezes Zarządu,
DSV Solutions

Kopenhaga

DUŃSKIE FIRMY – MAPA WYBRANYCH INWESTYCJI

ZACHODNIOPOMORSKIE

- • Netto (Salling Group)
- Prime Cargo
- Stylepit
- • Coloplast Business Centre
- Demant Business Services Poland
- Salling Group SSC
- • Better Energy
- Better Energy
- European Energy
- • Skanpol
- • 3Shape
- Abena
- Dancoal
- Demant Operations Poland
- DGS Diagnostics
- Elogic
- Ferrosan Medical Devices
- Gipo
- HydraSpecma
- Jupiter Bach
- KK Wind Solutions
- Orskov Foods
- Radiometer
- Tvilum
- • Carlsberg Browar Bosman
- Espersen

KUJAWSKO-POMORSKIE

- Actona
- BSB Industry A/S

WIELKOPOLSKIE

- • Carlsberg Shared Services
- DFDS Shared Service Center
- Rockwool GBSC
- • Avk Polska
- Faerch
- H+H Polska
- Hans Aa
- Hempel Paints
- Hjort Knudsen
- Qubiqa
- Sanita Foodwear
- Toms Polska
- VELUX (NB Polska)

LUBUSKIE

- Rockwool Polska
- Toms Polska
- Furnmaster

DOLNOŚLĄSKIE

- • Aluwind
- Ibf Poland
- • Maersk

OPOLSKIE

- VELUX (NM Polska)

ŚLĄSKIE

- H+H Polska
- Kebe Poland
- NKT
- NT Industry
- Primo Profile
- Schulz Seating Poland
- Westerberg

MAŁOPOLSKIE

- • Danish Crown GBS Sp. z o.o.
- Lundbeck Business Service Center
- • H+H Polska
- NKT
- • Carlsberg Browar Okocim

POMORSKIE

- Arla Global Shared Services
- Hempel Paints Poland
- ISS Finance Service Centre
- Leo Pharma Global Business Service Center

- H+H Polska
- Karstensen Shipyard Poland
- VELUX (Dovista Polska)

- Goodvalley

WARMIŃSKO-MAZURSKIE

- Better Energy

- FLSmidth Maag Gear
- H+H Polska
- X-Yachts

PODLASKIE

- Dobroplast (Dovista, grupa VELUX)
- Unicell International

MAZOWIECKIE

- DSV Global Transport and Logistics*
- Maersk

- Demant Technology Centre

- 7N
- Andel
- Bec Financial Technologies
- DSV ISSC*
- ECCO Europe Service Center sp. z o.o. (GBS)
- KMD
- Netcompany
- Orsted
- Pandora Jewelry Shared Services
- VELUX Business Services

- Cemat Real Estate

- Carletti
- Dafa Polska
- Danfoss
- H+H Polska
- Mekoprint Cables
- Orskov Foods
- Rockwool Polska

- Carlsberg Browar Kasztelan
- Sokołów S.A. (Danish Crown)

- ISS Warsaw Hub

ŁÓDZKIE

- Jysk

- Borg Automotive
- Centrum Pali (Per Aarsleff Holding A/S/)
- Gibo
- H+H Polska

- KK Polska 2018
- M Line
- MBL Poland
- Orifarm Manufacturing Poland
- Scandinavian Transformer
- Sp Moulding
- Tinby

LUBELSKIE

- H+H Polska

PODKARPACKIE

- H+H Polska
- Hansen Polska

* Firma DSV posiada ponad 30 lokalizacji biurowo-logistycznych w całej Polsce.

Katedra w Helsinkach

FIŃSKIE FIRMY W POLSCE

OD NOWOCZESNEGO PRZEMYSŁU DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Ambasada Finlandii
Warszawa

Finlandia i Polska pozostają w bliskich stosunkach od bardzo dawna. Nasze relacje dyplomatyczne liczą już ponad 100 lat, a członkostwo w Unii Europejskiej oraz w NATO scementowały nasze stosunki jeszcze mocniej. W obliczu trwającej wojny w Ukrainie, kwestie bezpieczeństwa, obrony cywilnej, cyberbezpieczeństwa i przemysłu zbrojeniowego są dziś szczególnie ważnym elementem dialogu pomiędzy naszymi krajami.

Od lat Polska znajduje się w pierwszej dziesiątce partnerów gospodarczych Finlandii. W kraju nad Wisłą swoją działalność otworzyło już ponad 260 fińskich firm. Bardzo cieszy mnie fakt, że tak wiele z nich jest tutaj od dawna, a rynek polski stał się dla nich drugim domem. Ponadto, zainteresowanie Polską jest wciąż żywe, a liczba fińskich inwestycji z roku na rok wzrasta.

Finlandia to przede wszystkim innowacje – niewielką liczbę ludności staramy się nadrabiać wysokim poziomem edukacji i wykwalifikowanymi, kreatywnymi ludźmi. Fińskie firmy z branży telekomunikacyjnej i IT, a także fińskie ośrodki badawczo-rozwojowe, znalazły w Polsce wielu specjalistów, z którymi wspólnie tworzą innowacyjne rozwiązania. Świetnymi przykładami są tu wrocławskie centrum R&D utworzone przez firmę Nokia, poznańskie centrum rozwoju technologii 5G otwarte przez TietoEVERY, a także współpraca fińskiego Centrum Badań Technicznych VTT z polskim Narodowym Centrum Badań Jądrowych w otwockim Centrum Doskonałości NOMATEN.

Zielona transformacja to kolejny szczególnie ważny element współpracy pomiędzy naszymi krajami. Wymiana doświadczeń odbywa się zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym, czego przykładem jest konferencja miast Nordic Day, która odbyła się w Warszawie już dwukrotnie – w 2022 i 2023 r. Fińskie firmy są również bardzo aktywne na tym polu – świetnie pokazują to inwestycje firmy Fortum, takie jak np. WROMPA, czyli największa w Polsce instalacja do pozyskiwania energii cieplnej ze ścieków. Widoczna na rynku jest także firma Wärtsilä, która w zeszłym roku opublikowała analizę dotyczącą optymalizacji systemu energetycznego i ciepłowniczego Polski. Oczywiście łączy nas także atom – Finlandia ma w tym obszarze już bardzo długie doświadczenie, z którego Polska będzie miała okazję skorzystać. Firmy Fortum i TVO będą świadczyć usługi eksperckie dla polskiego programu energetyki jądrowej. Warto także wspomnieć o gospodarce cyrkularnej, gdzie absolutnym pionierem jest firma Stora Enso i jej hub recyklingowy w Ostrołęce.

Polacy mają bardzo pozytywne skojarzenia z Finlandią, choć wciąż za mało o niej wiedzą. Fińska kultura pracy kojarzy się Polakom z dokładnością, solidnością, spokojem, elastycznymi godzinami pracy i dobrymi zarobkami. Tym bardziej cieszy fakt, że publikacja SPCC pokazuje twarde dane potwierdzające, że fińskie przedsiębiorstwa są w Polsce atrakcyjnym pracodawcą.

Działalność fińskich firm w Polsce w znaczącym stopniu przyczynia się do popularyzacji wiedzy o Finlandii i do zacieśniania więzów fińsko-polskich. Mam nadzieję, że wspólnie rozbudzimy zainteresowanie Finlandią i na północ będzie wybierać się coraz więcej studentów, specjalistów i przedsiębiorstw. Finlandia oferuje wiele ciekawych programów, takich jak np. helsińska inicjatywa The 90 Day Finn Program. Ja sama od lat jestem związana z Polską – język polski, polska kultura, a przede wszystkim Polki i Polacy są mi szczególnie bliscy. Widzę liczne podobieństwa między naszymi narodami i jestem przekonana, że wiele jeszcze możemy razem osiągnąć. Tam, gdzie spotyka się Polak i Fin, można powiedzieć, że „sky is the limit”. Spójrzcie chociażby na firmę ICEYE, a zrozumiecie dokładnie, co mam na myśli.

Päivi Laine

Ambasador Finlandii w Polsce

Fot. Mats Havia / Unsplash

Kalasatama, Helsinki

Najważniejsze liczby

Tabela 3

<p>2,0 mld euro</p>		<p>Taka jest wartość kapitału zainwestowanego przez fińskie firmy w Polsce.</p>
<p>9,0 mld zł</p>		<p>Taka jest wartość PKB w Polsce wytwarzana przez firmy z fińskim kapitałem.</p>
<p>30,000</p>		<p>Tyle osób zatrudniają fińskie firmy w Polsce.</p>
<p>53,000</p>		<p>Tyle osób pracuje w przedsiębiorstwach w Polsce, które zaspokajają popyt finalny w Finlandii.</p>
<p>40%</p>		<p>O tyle wzrosły fińskie inwestycje w Polsce od 2017 roku.</p>
<p>589 mln euro</p>		<p>Tyle wynosiła nadwyżka Polski w handlu towarami z Finlandią w 2023 roku.</p>
<p>5,4 mld euro</p>		<p>Tyle wynoszą obroty handlowe między Polską a Finlandią.</p>
<p>606%</p>		<p>Wzrost eksportu towarów z Polski do Finlandii w latach 2004-2023.</p>
<p>6</p>		<p>Miejsce Finlandii w zestawieniu krajów UE, z którym Polska miała najwyższe dodatnie saldo w handlu usługami w 2022 roku.</p>
<p>503 mln euro</p>		<p>Tyle w 2023 roku wynosiła nadwyżka Polski w handlu usługami biznesowymi.</p>

KLUCZOWE WNIOSKI

- W 2022 roku wartość fińskich inwestycji w Polsce przekroczyła **2 mld euro**.
- W Polsce działa ponad **260 firm** z kapitałem fińskim, które łącznie zatrudniają blisko **30 tys. osób**.
- Firmy z kapitałem fińskim są silnie skoncentrowane w przemyśle produkującym urządzenia **stoczniove, urządzenia grzewcze, w przemyśle elektronicznym**, mają silną pozycję w przemyśle **celulozowo-papierniczym**, ale także są aktywne w branży **finansowej i IT**.
- Fińskie firmy wyróżniają się obecnością w branży **nowych technologii**. Do największych inwestorów w tej branży należy Nokia, która posiada w Polsce dwa centra badawczo-rozwojowe we Wrocławiu (jedno z największych w Europie Środkowo-Wschodniej) i w Krakowie oraz Tietoevry, które w sześciu oddziałach zatrudnia około 1200 pracowników. W Polsce w czterech lokalizacjach (Łódź, Warszawa, Gdańsk, Gdynia) swoje centrum operacyjne i IT ulokowała również Nordea. Polskie zespoły w liczbie 5500 pracowników obsługują szeroki zakres procesów technologicznych, operacyjnych oraz finansowych dla całej grupy Nordea.
- Fińskie przedsiębiorstwa cechuje również duża aktywność w **branży celulozowo-papierniczej**. Zakład Stora Enso w Ostrołęce, dzięki niedawno uruchomionej wspólnej inwestycji z Tetra Pak, stanie się jednym z głównych europejskich hubów recyklingowych.
- Do ostatnich większych inwestycji fińskich firm w Polsce należy m.in. nowy zakład produkcyjny grupy Fortaco w woj. śląskim, czy rozbudowa zakładu Valmet Automotive w Żorach, która ma na celu zwiększenie wolumenu produkcji rozwiązań z zakresu elektromobilności oraz budowa przez Fortum we współpracy z MPWiK Wrocław największej w Polsce systemowej pompy ciepła.
- Od 2016 roku Polska osiąga stabilną nadwyżkę w wymianie towarów (prawie **600 mln euro w 2023 roku**). Od 2003 roku wartość polskiego eksportu towarów do Finlandii wzrosła ponad **6-krotnie z 0,3 do 2,9 mld euro**, z kolei wielkość importu 2,4 razy – z **0,9 do 2,3 mld euro**.
- Eksport towarów z Polski do Finlandii koncentruje się na **częściach do urządzeń przeładunkowych**, w tym do dźwigów portowych, żurawi i platform przeładunkowych. W ciągu ostatnich 10 lat wartość eksportu tych części podwoiła się, a w 2023 roku wyniosła ponad **300 mln euro**. Import towarów z Finlandii do Polski dotyczy z kolei przede wszystkim **papieru i tektury**, których wartość w 2023 roku przekroczyła **400 mln euro**.
- Od 2012 roku Polska systematycznie notuje nadwyżkę w **handlu usługami** z Finlandią, która w 2022 roku zwiększyła się blisko **12-krotnie** i wynosiła **890 mln euro**. W 2022 roku Finlandia zajmowała 6. miejsce w zestawieniu krajów w UE, z którym Polska miała najwyższe dodatnie saldo w handlu usługami. Kluczowy udział w tej nadwyżce ma dodatnie saldo w usługach biznesowych, które w 2022 roku wyniosło ponad 500 mln euro.

OKIEM BIZNESU

Polska na cyfrowym rozdrożu – transformacja biznesu i administracji publicznej

Polski rynek charakteryzuje się wysoką dynamiką, szybkim tempem wzrostu gospodarczego oraz wykwalifikowanymi specjalistami – to bez wątpienia nasze polskie atuty. Warto jednak zauważyć, że choć Polacy są otwarci na nowinki technologiczne, to można czasem odnieść wrażenie, że dług technologiczny jest niejako celem. Stąd spojrzenie na nowe technologie i nowe podejście do wydawałoby się już zaopiekowanych obszarów może wymagać dłuższego rozbiegu. Tym samym rolą Pagero jest również informowanie o aktualnych, lokalnych i globalnych trendach tak, aby móc dostrzec jakże oczywiste korzyści płynące z cyfrowej wymiany informacji.

Polska to dla wielu zagranicznych firm prawdziwa perła na biznesowej mapie Europy. Dla Pagero, firmy wywodzącej się ze Szwecji, jest strategicznym punktem rozwoju na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej. Dzięki związaniom Pagero, polskie przedsiębiorstwa mogą przygotować się na nadchodzące zmiany w zakresie obowiązkowego e-fakturowania (KSeF oraz ViDA), ale też spojrzeć szerzej i dopełnić automatyzację w obszarach Accounts Payable, Accounts Receivable czy TMS. Te innowacje nie tylko podnoszą efektywność operacyjną, ale także otwierają drzwi do większej konkurencyjności i nowych możliwości na globalnym rynku.

W Pagero ważne jest dzielenie się wiedzą, doświadczeniem i dobrymi praktykami. Dlatego organizujemy szkolenia, webinary i warsztaty, które pomagają lepiej zrozumieć i wykorzystać potencjał cyfrowych narzędzi. Dołączenie do naszej sieci Pagero Network jest niczym przekazywanie magicznego klucza, który otwiera drzwi do rozwoju na międzynarodowych rynkach.

Polska to miejsce pełne możliwości. Administracja publiczna powoli staje się kołem zamachowym i katalizatorem cyfryzacji, choć niezmiennie marzymy o uproszczeniu procedur oraz szerszym wachlarzu e-usług – to byłaby truskawka na torcie. Jednak „it seems we are on the right track” – jak zwykł mawiać mój promotor Erik Sørensen, przeważyłoby wtedy, gdy coś wymagało korekty. Firmy działające w Polsce są na dobrej drodze do pełnej cyfryzacji, ale potrzeba jeszcze trochę wsparcia i świeżego spojrzenia. Doceniamy również w polskim ekosystemie biznesowym działania na rzecz zrównoważonego rozwoju i zielonej transformacji, które doskonale współgrają z naszymi wartościami.

Andrzej Pijanowski
Country Manager,
Pagero,
Członek Zarządu
Sekcji Fińskiej SPCC

Polska jest centrum logistycznym Europy

UPM Raflatac, część Grupy UPM Kymmene, specjalizuje się w produkcji zrównoważonych materiałów etykietowych samoprzylepnych, które znajdują zastosowanie w wielu branżach, takich jak spożywcza, kosmetyczna, gospodarstwa domowego, farmaceutyczna, logistyczna, e-commerce i inne. Firma ma znaczący udział w rynku europejskim, a w Polsce prowadzi zarówno działalność produkcyjną, jak też posiada centra usług biznesowych. UPM Raflatac posiada dwie fabryki pod Wrocławiem, a Grupa UPM-Kymmene ma z kolei centra usług wspólnych we Wrocławiu i Krakowie, zatrudniające łącznie około 1200 osób.

Polska jest atrakcyjnym krajem dla UPM Raflatac z kilku kluczowych powodów. Przede wszystkim, strategiczna lokalizacja Polski w centrum Europy umożliwia szybkie i efektywne dostarczanie produktów do różnych rynków w całej Europie. Ponadto, polscy pracownicy są cenieni za swoje umiejętności, elastyczność i gotowość do nauki, co jest istotne w dynamicznie zmieniającym się środowisku biznesowym. Polska oferuje również szeroki dostęp do dobrze wykształconej kadry dzięki licznej obecności uniwersytetów i szkół wyższych, szczególnie w obszarach takich jak biznes, IT i inżynieria. Wysoko wykwalifikowani specjaliści są kluczowi dla firmy, ponieważ nasza produkcja wymaga zaawansowanej wiedzy z zakresu chemii, inżynierii, czy IT.

Jestem przekonany o pozytywnym wpływie firmy UPM Raflatac na lokalną gospodarkę i całe społeczeństwo. Produkujemy wysokiej jakości materiały etykietowe, które przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju różnych branż i wydajności łańcuchów dostaw. Nasze innowacyjne podejście koncentruje się na przyszłości poza paliwami kopalnymi, oferując zrównoważone portfolio produktów, które umożliwiają naszym klientom dokonywanie inteligentnych wyborów, wspierając gospodarkę o obiegu zamkniętym i łagodząc zmiany klimatyczne.

Nasze zrównoważone działania obejmują redukcję emisji CO₂, zużycia wody i odpadów składowanych na wysypiskach. Tworzymy wartość dla ludzi i społeczeństwa poprzez ciągłe uczenie się i rozwój, oparte na wartościach i inspirujące przywództwo, uczciwość, sprawiedliwe wynagradzanie, różnorodność i integrację oraz bezpieczne i zdrowe środowisko pracy. Zapewniamy lokalne zaangażowanie i dążymy do pozytywnego wpływu na społeczność.

Jon Lenck

Director,
New and Emerging
Technologies, Global,
UPM Raflatac,
Członek Zarządu Sekcji
Fińskiej SPCC

FIŃSKIE FIRMY – MAPA WYBRANYCH INWESTYCJI

ZACHODNIOPOMORSKIE

- Tietoevry
- Sili Solutions
- Unieke
- Cargotec
- FSP Steel Painting
- HK Scan
- Hydroline
- Termex Fiber

KUJAWSKO-POMORSKIE

- Norian Accounting
- Nokia
- Kemira
- Valmet Automotive

WIELKOPOLSKIE

- Tietoevry
- Awak
- HT Laser
- Kera
- Nordec
- Paroc
- Reka Rubber
- Ruukki
- Scanclimber
- Stofix
- Stora Enso

LUBUSKIE

- Koskisen
- Valmet Automotive

DOLNOŚLĄSKIE

- Dunning
- Etteplan
- Kruger & Associates
- Oras Group SSC
- Sili Solutions
- Solteq
- Tietoevry
- Fortum
- Fortaco
- Teknoware
- UPM Raflatac
- Valmet Valmet Technologies and Services
- Walki Ekopak

OPOLSKIE

- Eltete
- Metsä Tissue
- Oras Olesno
- Stora Enso
- Wipak

ŚLĄSKIE

- Tietoevry
- Fortum, Bytom
- Fortum, Częstochowa
- Fortum, Zabrze
- Caverion
- Fortaco
- Heatmasters
- Huhtamäki, Czeladź
- Huhtamäki, Gliwice
- Lammi Fundament
- Miilux
- Outokumpu
- Purmo
- Scanfil
- Stora Enso

POMORSKIE

- Kemira
- Metsä Group Services
- Nordea, Gdańsk
- Nordea, Gdynia

- Alteams
- Darekon
- Fiskars
- FSP Steel Painting
- Promeco, Gościcino
- Promeco, Strzebielino

- YIT

WARMIŃSKO-MAZURSKIE

- Saxdoor Yachts

PODLASKIE

- Axopar Boats
- VA Varuste
- Xo Boats

MAZOWIECKIE

- Nordea
- Tietoevry

- Nokia

- YIT

- Amerplast
- Fibox
- Stora Enso
- Viking Malt
- Walki Ekopak

ŁÓDZKIE

- Nordea

- Konvertia
- Scanfil
- Stal tube
- Stora Enso
- Zipo

MAŁOPOLSKIE

- Tietoevry
- UPM Raflatac

- Nokia

Oslo

NORWESKIE FIRMY W POLSCE

ZRÓWNOWAŻONY BIZNES NA RZECZ ZIELONEJ PRZYSZŁOŚCI I NIEZAWODNYCH DOSTAW ENERGII

Ambasada Norwegii

Drogi Czytelniku,

Norweskie firmy i ich działalność stale rosną w Polsce w siłę. Obecnie poziom wymiany gospodarczej między Norwegią a Polską jest wyższy niż kiedykolwiek wcześniej. Obrazuje to zarówno niniejsza publikacja, jak i jej rozszerzona wersja zatytułowana: „Norweskie firmy w Polsce. Zrównoważony biznes na rzecz zielonej przyszłości” przygotowana przez SPCC w ścisłej współpracy z Ambasadą Norwegii. Oprócz czystej działalności komercyjnej, raporty obejmują również wpływ funduszy norweskich EOG na przestrzeni 20 lat, a także inwestycje norweskiego rządowego funduszu emerytalnego Pension Fund Global, ponieważ są to ważne elementy norweskiego śladu gospodarczego w Polsce. Dzięki funduszom norweskim EOG zrealizowano wiele tysięcy projektów, zbliżając do siebie Norwegów i Polaków oraz tworząc trwałe partnerstwa i przyjaźnie.

Jednym z pierwszych pytań, jakie zadałem po przyjeździe do Polski w sierpniu 2023 roku, było: Jaki jest poziom norweskiej działalności finansowej i handlowej w Polsce? Obie publikacje stanowią ważny wkład w udzielenie odpowiedzi na to pytanie. Można zauważyć, że stosunki gospodarcze między Norwegią a Polską rosną stale i szybko. Od 2004 roku wymiana handlowa między Norwegią a Polską wzrosła o 880% — i nadal rośnie. Wynika to zarówno z niestrudzonych wysiłków norweskich i polskich firm, ale także z faktu, że obywatele polscy stanowią największą grupę imigrantów w Norwegii. Wielu z nich założyło własne firmy i przyczyniło się do tego imponującego wzrostu. W Norwegii Polacy są bardzo szanowani i lubiani.

Polska jest największym importerem norweskich owoców morza na świecie. Norweskie firmy zajmujące się przetwórstwem owoców morza w Polsce wspierają tysiące miejsc pracy i wnoszą bardzo ważny wkład w polską gospodarkę poprzez reeksport przetworzonych owoców morza. Bliskość dużych rynków zbytu z Polski jest istotnym elementem, który sprawia, że Norwegia znajduje się w pierwszej dziesiątce największych inwestorów w sektorze rolno-spożywczym w Polsce. Ciekawostką jest fakt, że największa fabryka sushi na świecie znajduje się w małym kurorcie turystycznym w Ustce w północnej Polsce i jest prowadzona przez norweską firmę.

Wkład Norwegii w bezpieczeństwo energetyczne Polski i Europy po brutalnym ataku Rosji na Ukrainę i odcięciu od dostaw rosyjskiego gazu jest dobrze znany. 48% gazu importowanego do Polski pochodzi ze złóż na norweskim szelfie kontynentalnym na Morzu Północnym. Ponadto wiele norweskich firm jest mocno zaangażowanych w dalsze wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez duże inwestycje w energię odnawialną, taką jak morskie farmy wiatrowe i energia słoneczna.

Norwegia i Polska są krajami morskimi, a sektor morski zbliża i łączy nasze dwa kraje. Norweskie i polskie stocznie ściśle ze sobą współpracują, wykorzystując wspólne mocne strony, co przynosi duże korzyści ekonomiczne.

Obecnie na polskim rynku działa blisko 500 norweskich firm. Istnieje jednak absolutny potencjał do dalszego wzrostu. Polska jest atrakcyjnym rynkiem, a nasze firmy bardzo doceniają dobrze wykształco-

ną i wysoko wykwalifikowaną siłę roboczą. Jak wynika z bardzo niskiego wskaźnika rotacji, ludzie w Polsce lubią pracować dla norweskich firm, które zapewniają rozszerzone świadczenia socjalne i inwestują w ludzi.

Pragnę również podkreślić doskonałe i wzmocnione stosunki dwustronne i polityczne między Norwegią a Polską. W wielu ważnych kwestiach jesteśmy zgodni, a dzięki funduszom norweskim i EOG mogliśmy również wspierać ważne projekty społeczne, w tym te dotyczące praworządności.

Warto wspomnieć również o współpracy z Polską w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa. Ściśle współpracujemy w ramach NATO, gdzie zasiadamy obok siebie przy stole Rady Północnoatlantyckiej. Norweski przemysł obronny zawarł ważne kontrakty z Polską w zakresie obrony wybrzeża i innych ważnych obszarów, a my nabywamy polski sprzęt obronny.

Jestem optymistą, jeśli chodzi o przyszłą współpracę biznesową między Norwegią a Polską. Będzie ona rozwijać się w kierunku ekologicznych i przyjaznych dla klimatu rozwiązań oraz zrównoważonego handlu. Przewiduję większą współpracę w zakresie morskiej i lądowej energii wiatrowej, CCS i wodoru. Norweskie i polskie firmy kontynuują współpracę w celu rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonych środowiskowo rozwiązań, w tym w zakresie statków o zerowej i niskiej emisji. Za nami już kilka sukcesów, a kluczowi norwescy partnerzy inwestują w Polsce, głównie w regionie pomorskim. Podsumowując, muszę wyrazić wdzięczność wszystkim norweskim i polskim firmom, które poprzez swoją działalność handlową naprawdę przyczyniły się do wzmocnienia naszych dwustronnych relacji. Jestem również bardzo wdzięczny Skandynawsko-Polskiej Izbie Gospodarczej za wszystkie wysiłki, które od dwudziestu lat wkładacie we wspieranie naszych firm i przedsiębiorstw. Współpraca z Wami to zawsze przyjemność. Wierzę, że oba raporty będą ważnym narzędziem do dalszego wzmacniania pozycji norweskich firm na polskim rynku.

Z niecierpliwością czekam na dalszą współpracę z Wami i wszystkimi norweskimi firmami w Polsce. Wspólnie zadamy o przyszłe aktualizacje tego raportu!

Øystein Bø

Ambasador Norwegii w Polsce

Fot. Marius Beck Dahle

Najważniejsze liczby

Tabela 4

1,8 mld euro		Taka jest wartość kapitału zainwestowanego przez norweskie firmy w Polsce.
2,0 mld euro		Taka jest wartość inwestycji Norweskiego Państwowego Funduszu Emerytalnego w polskich spółkach giełdowych , obligacjach i innych aktywach. Fundusz posiadał na koniec 2023 roku m.in. udziały w ponad 100 spółkach, w tym m.in. PKN Orlen, PKO BP, PZU, KGHM, LPP.
20,000		Tyle osób zatrudniają norweskie firmy w Polsce.
65,000		Tyle osób w Polsce pracuje w całym łańcuchu dostaw na rzecz eksportu do Norwegii.
48%		Taką część importu gazu do Polski zapewniają norweskie złoża na Morzu Północnym. Gaz z Norwegii zapewnił Polsce bezpieczeństwo energetyczne w krytycznym momencie odcięcia dostaw z Rosji.
880%		O tyle wzrosła wartość wymiany handlowej między Polską a Norwegią w ciągu 20 lat do 2023 roku
2,0 mld euro		Tyle wyniosła alokacja Funduszy Norweskich i Funduszy EOG (finansowanych głównie przez Norwegię) dla Polski od 2004 roku. Polska jest największym beneficjentem tych funduszy. W nadchodzących latach Polska otrzyma kolejne 925 mln euro z tych funduszy.
5,500		Tyle osób zatrudniają w Polsce norweskie firmy z sektora agri-food . Dwie z trzech największych firm norweskich w Polsce zajmują się produkcją łososia. Norwegia należy do 10 największych krajów-inwestorów w tym sektorze w Polsce.
1,3 mld euro		Taka jest wartość importu ryb do Polski z Norwegii . Tym samym Norwegia jest największym dostawcą ryb do Polski, które stanowią wkład do polskiego przetwórstwa rybnego – bardzo ważnej gałęzi gospodarki.
192 mln euro		Taka jest wartość eksportu stoczniowego z Polski do Norwegii . Tym samym Norwegia jest drugim największym rynkiem eksportowym dla Polski w tej branży.

KLUCZOWE WNIOSKI

- Inwestycje norweskie w Polsce sięgają niemal **4 miliardów euro**⁷, z czego połowa to inwestycje bezpośrednie, a druga połowa – inwestycje portfelowe Norweskiego Państwowego Funduszu Emerytalnego (Norwegian Government Pension Fund Global). W Polsce działa **ok. 400 norweskich firm**, które bezpośrednio zatrudniają **20 tys. osób**. Ale w całym łańcuchu dostaw związanym z eksportem do Norwegii zatrudnionych **jest 65 tys. osób**.
- Norwegia odgrywa krytyczną rolę w zapewnianiu dostępu **do surowców dla nowoczesnej produkcji przetwórczej** – m.in. energetycznych (gaz), żywnościowych (ryby), metalowych (aluminium). Poprzez projekt Baltic Pipe Norwegia jest największym dostawcą do Polski gazu odgrywając tym samym **kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego Polski**. Jest także największym dostawcą **świeżych ryb**. Istotnym obszarem współpracy jest również **sektor maszynowy i stoczniowy**. Ponadto, Norwegia jest dla Polski drugim największym rynkiem **eksportu łodzi, statków i części do nich**.
- Kapitał z Norwegii i działalność norweskich firm znacząco przyczynia się do **zielonej transformacji Polski**. Bardzo ważną rolę w tym procesie odgrywa Norweski Państwowy Fundusz Emerytalny, który inwestuje m.in. w rozwój odnawialnych źródeł energii. Przykładowo Fundusz jest zaangażowany w finansowanie **rozwoju farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim**, co przyczynia się do zwiększenia udziału energii odnawialnej w polskim miksie energetycznym. Istotną rolę w transformacji odgrywa m.in. firma Equinor, która razem z polskimi partnerami realizuje inwestycje offshore na Bałtyku.
- Fundusze Norweskie i Fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) – finansowane głównie przez Norwegię – przyczyniają się do **zmniejszenia gospodarczych i społecznych nierówności**, wspierając zarówno **rozwój biznesu, innowacyjności, zieloną transformację** jak i również **kulturę, badania i naukę** oraz **społeczeństwo obywatelskie** w Polsce. Od 2004 roku Polska otrzymała z tych Funduszy **ok. 2 miliardów euro**. Polska w kolejnych latach ponownie będzie największym beneficjentem funduszy, otrzyma **925 milionów euro**. W nadchodzącej perspektywie finansowej obszarami priorytetowymi będą zielona transformacja, innowacje, nauka, społeczeństwo obywatelskie.

⁷ Dane o inwestycjach norweskiego funduszu emerytalnego za 2023 rok. Dane o inwestycjach bezpośrednich są za rok 2022, ale przyjęto założenie, że zgodnie z trendem z ostatnich lat nie uległy one bardzo dużym zmianom w 2023 r. Dlatego podana została suma obu wartości.

Wkład Equinor w transformację polskiej energetyki

Equinor (wcześniej Statoil) jest obecny w Polsce od ponad 30 lat. Firma bierze aktywny udział w transformacji polskiej energetyki, jednocześnie przyczyniając się do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki. Dzięki swojej globalnej obecności, dużym doświadczeniom, zasobom kapitałowym i zaangażowaniu w szereg projektów w Polsce, Equinor jest wiarygodnym partnerem dla naszego kraju.

W zakresie energetyki konwencjonalnej Equinor dostarcza do Polski gaz poprzez gazociąg Baltic Pipe. W ramach 10-letniego kontraktu płynie do Polski do 2,4 mld metrów sześciennych gazu rocznie wydobywanego na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

Jednocześnie firma realizuje wiele inwestycji w ramach morskiej i lądowej energetyki odnawialnej. Prowadzimy m.in. trzy projekty morskich farm wiatrowych, Bałtyk 1, 2 i 3 na polskim Bałtyku o łącznej mocy 3 GW. Inwestycje te realizujemy wspólnie z polską firmą Polenergia. Projekty energetyki odnawialnej na lądzie realizujemy poprzez polską firmę Wento, która już dzisiaj posiada portfel przedsięwzięć o mocy ponad 3 GW w formie farm fotowoltaicznych i wiatrowych oraz magazynów energii.

Jesteśmy pionierami nowych rozwiązań technologicznych w zakresie energetyki i dzielimy się know-how z naszymi partnerami z biznesu i administracji. Przykładowo Equinor wybudował pierwszą na świecie pływającą farmę wiatrową Hywind Scotland oraz jest operatorem największej morskiej farmy wiatrowej – Dogger Bank w Wielkiej Brytanii. Dzięki licznym doświadczeniom, także w Polsce chcemy realizować projekty w taki sposób, aby przyczyniały się do rozwoju zrównoważonej gospodarki i budowały lepszą przyszłość dla społeczeństwa.

Od samego początku realizacji projektów Bałtyk wprowadzamy w Polsce najlepsze praktyki wykorzy-

stywane na innych rynkach. Dobrym przykładem są Dni Dostawcy, organizowane od 2019 roku. To wydarzenia, w których uczestniczy bardzo dużo polskich podmiotów. Podczas takich spotkań przedstawiamy w transparentny sposób nasze projekty uczestnikom bądź potencjalnym uczestnikom łańcucha dostaw. Mówimy o harmonogramie, oczekiwaniach, perspektywach. Umożliwiamy firmom tzw. speed dating, czyli spotkania dostawców z kręgu tier 1 (największych dostawców bezpośrednio współpracujących z zamawiającym) z poddostawcami i firmami zainteresowanymi wejściem na rynek. Do tej pory odbyliśmy sześć takich spotkań i jesteśmy zadowoleni z efektów, zainteresowania i zaangażowania uczestników.

W najbliższych latach dużym wyzwaniem dla nas oraz dla polskiego państwa i biznesu będzie przygotowanie kadr niezbędnych do realizacji dużych inwestycji w energetyce odnawialnej. Szacuje się, że w Europie w ciągu najbliższych kilku lat w związku z wysoko postawionymi celami transformacji energetycznej potrzebnych będzie dodatkowo około 300 tysięcy pracowników w morskiej energetyce wiatrowej. W samej Polsce może to być kilkadziesiąt tysięcy miejsc pracy. Zatem przed nami duże wyzwanie, a żeby mu sprostać, potrzebujemy systemowego wsparcia szkolnictwa, przede wszystkim zawodowego i technicznego. Jesteśmy zaangażowani w inicjatywy na poziomie lokalnym i regionalnym, aby wspierać administrację i szkolnictwo w rozwijaniu takich programów.

Michał Jerzy Kołodziejczyk

Prezes Zarządu
Equinor Polska

Fot. Øywind Gravås / Equinor

Norweskie firmy odgrywają ważną rolę w rozwoju farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim

NORWESKIE FIRMY – MAPA WYBRANYCH INWESTYCJI

ZACHODNIOPOMORSKIE

- Kongsberg Maritime Poland
- Wilhelmsen Business Service Center
- Firmus Group (Koszalin)
- Firmus Group (Mielno)
- Maritime Montering
- Noratel
- Odin
- Euro-Terminal
- Foodmark Poland

KUJAWSKO-POMORSKIE

- Istrail
- Kitron
- Kongsberg Automotive

WIELKOPOLSKIE

- Equinor (Wento)
- PURO Hotels
- Fritz Hansen
- Hydro Extrusion Poland Trzcianka
- Nordan
- Protan Elmark

LUBUSKIE

- Alumetal (Norsk Hydro ASA)
- Nordic Fastening Group
- Glamox

DOLNOŚLĄSKIE

- Opera Software
- Ultimo
- PURO Hotels
- Qubus
- Alupartner
- Credin Polska (Orkla)
- Si Product

OPOLSKIE

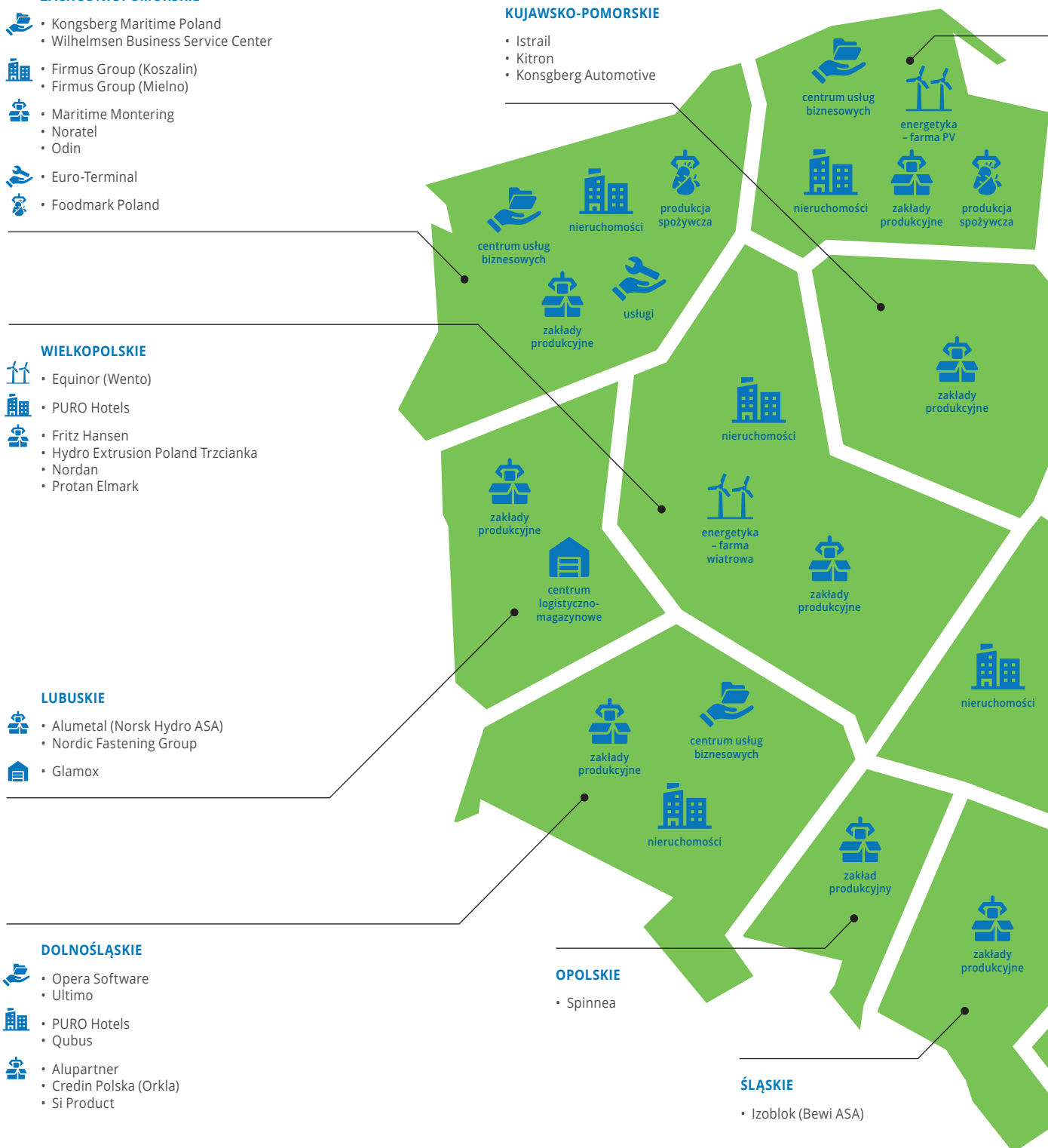
- Spinnea

ŚLĄSKIE

- Izoblok (Bewi ASA)

MAŁOPOLSKIE

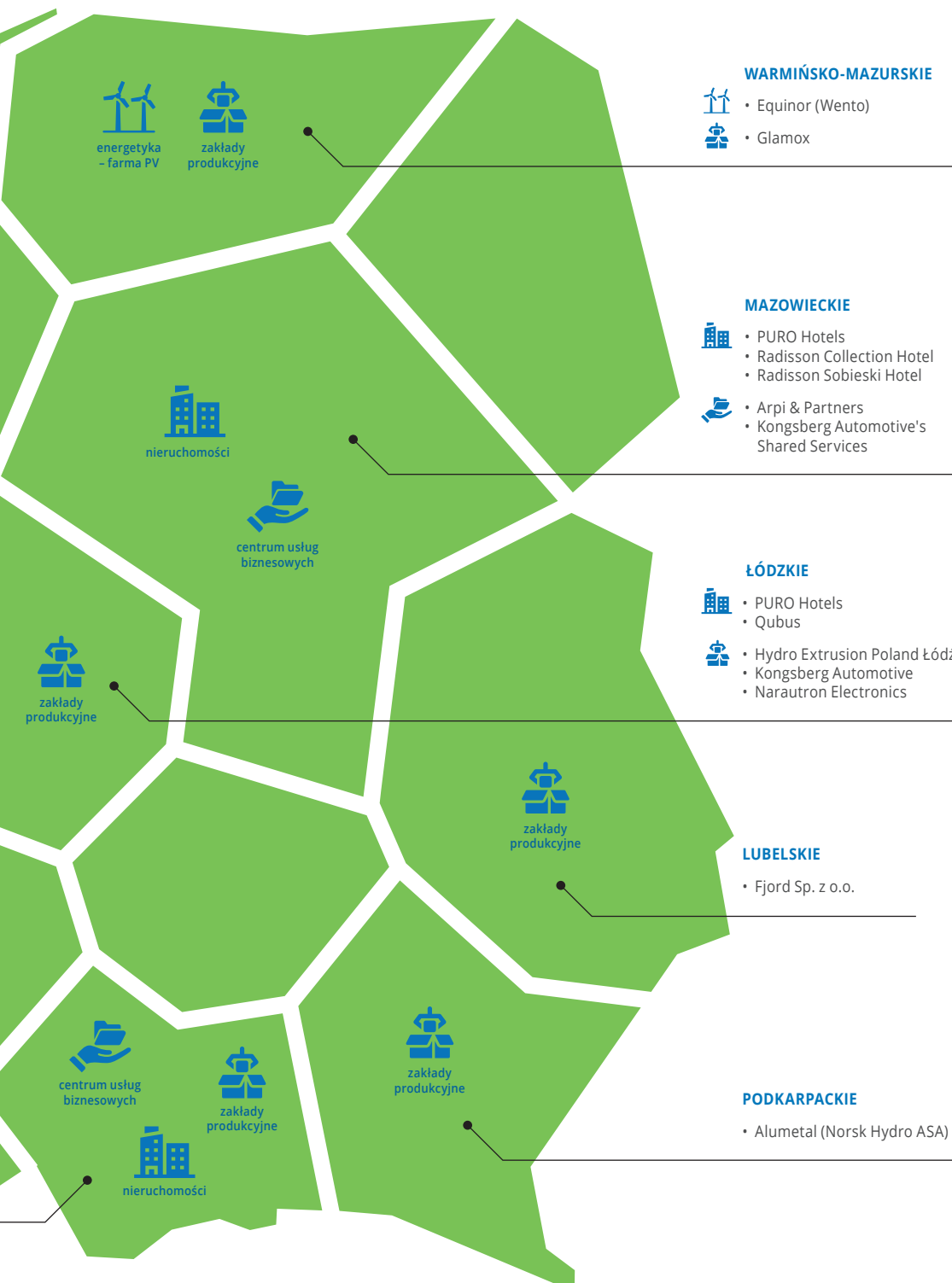
- Kongsberg Maritime CM Kraków
- Noa Ignite
- Nordic Semiconductor
- Schibsted Tech Polska
- PURO Hotels
- Qubus
- Alumetal (Norsk Hydro ASA)
- Hydro Extrusion Poland Chrzanów
- Glamox

POMORSKIE

- • DNV
- Kongsberg Maritime CM Gdynia
- Mowi Gdańsk
- Schibsted Tech Polska
- Zalaris
- • Equinor (Wento)

- • PURO Hotels
- Qubus
- • Kongsberg Maritime Gniez
- NFM Production
- Norwood Windows
- Nyborg-Mawent S.A.
- • Milarex
- Mowi Lębork
- Mowi Poland Ustka

WARMIŃSKO-MAZURSKIE

- • Equinor (Wento)
- • Glamox

MAZOWIECKIE

- • PURO Hotels
- Radisson Collection Hotel
- Radisson Sobieski Hotel
- • Arpi & Partners
- Kongsberg Automotive's Shared Services

ŁÓDZKIE

- • PURO Hotels
- Qubus
- • Hydro Extrusion Poland Łódź
- Kongsberg Automotive
- Naratron Electronics

LUBELSKIE

- Fjord Sp. z o.o.

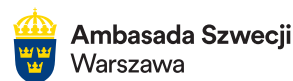
PODKARPACKIE

- Alumetal (Norsk Hydro ASA)

Widok na Malmö

SZWEDZKIE FIRMY W POLSCE

PONAD 100 LAT INWESTYCJI W LUDZI I WIEDZĘ

Szanowni Państwo,

Polska jest bez wątpienia jednym z najważniejszych partnerów handlowych Szwecji, a wymiana handlowa między naszymi dwoma krajami rozwija się w niezwykłym tempie. Dynamiczna gospodarka Polski, wysoko wykwalifikowana siła robocza i położenie geograficzne to tylko niektóre z powodów, dla których polski rynek nie przestaje cieszyć się dużym zainteresowaniem szwedzkich firm. Zarówno niniejszy raport, jak i oddzielna publikacja poświęcona w całości szwedzkim inwestorom przygotowana przez SPCC we współpracy z Ambasadą Szwecji podkreślają skalę i szeroki zakres relacji gospodarczych pomiędzy Szwecją a Polską, skupiając się na kwestiach handlowych, przepływie inwestycji oraz prezentując dane na temat miejsc pracy stworzonych przez szwedzkie firmy w Polsce.

Punktem wyjścia dla twórców raportu była chęć przybliżenia informacji dotyczących wkładu szwedzkich firm działających w Polsce w kształtowanie sytuacji gospodarczej na krajowym rynku. Dziś stosunki polsko-szwedzkie utrzymują się na wyjątkowo wysokim poziomie, a dane wskazują na stały wzrost wymiany handlowej w stosunku rok do roku. Raport zwraca uwagę na niektóre gospodarcze i społeczne korzyści płynące z dobrosąsiedzkich relacji. Sprzedaż towarów między Polską a Szwecją wzrosła o 400 proc., od kąd w 2004 r. Polska dołączyła do UE. Dziś Polska plasuje się na dziesiątym miejscu wśród największych rynków eksportowych dla Szwecji i zajmuje ósmą

pozycję wśród naszych najważniejszych partnerów w obszarze importu. Te dane robią wrażenie, jednak z rozmów, jakie przeprowadziłem z licznymi firmami ze Szwecji i Polski wnioskuję, że daleko nam jeszcze do osiągnięcia pełnego potencjału.

Roczny raport Instytutu Szwedzkiego dotyczący postrzegania Szwecji przez Polaków wskazuje jednoznacznie, że nasz kraj budzi w Polsce pozytywne konotacje. Szwedzkie przedsiębiorstwa, które aktywnie funkcjonują na polskim rynku, uznawane są za organizacje inkluzywne, działające w sposób zrównoważony, zaś szwedzcy pracodawcy znani są z odpowiedzialności, wrażliwości na kwestie społeczne oraz wspierania równości płci, co z pewnością w dużej mierze wpływa na pozytywny obraz naszego kraju. Na polskim rynku działa przeszło 700 szwedzkich przedsiębiorstw, które są w pełni zaangażowane w rozwój swojego biznesu w Polsce oraz wierzą w przyszłość i silną koniunkturę kraju. Znajduje to odzwierciedlenie w danych przedstawionych w niniejszym raporcie oraz fakcie, że szwedzkie firmy reinwestują w Polsce ponad 90 proc. swoich zysków. Przedsiębiorstwa ze szwedzkim rodowodem potwierdzają, że polski rynek zapewnia silnie zmotywowanych i świetnie wyszkolonych pracowników w obszarze produkcji przemysłowej, centrach serwisowych i sektorze badawczo-rozwojowym. Na korzyść kraju przemawia także atrakcyjne położenie w samym sercu kontynentu europejskiego i w bliskiej odległości od innych dużych rynków. Inwesty-

cje w infrastrukturę, taką jak autostrady, zapewniają również lepsze połączenia komunikacyjne i ułatwiają podejmowanie decyzji inwestycyjnych, nie wspominając oczywiście o niewątpliwych walorach mieszkania i pracy w tak pięknym i dynamicznym kraju jak Polska.

Oprócz coraz silniejszych relacji biznesowych obserwujemy także rozwój wzajemnych powiązań w wielu innych obszarach. Szwecja i Polska są bliskimi partnerami w ramach UE. Posiadamy podobne poglądy na wiele istotnych kwestii, m.in. podejmujemy wysiłki w tworzenie jednolitego rynku i wzmacnianie konkurencyjności Europy. Łączy nas silne przeświadczenie o konieczności dalszego wspierania Ukrainy tak długo, jak to konieczne, zaś wstąpienie Szwecji w strukturę NATO umocniło współpracę z Polską w obszarze obronności i bezpieczeństwa.

Na koniec pragnę skierować wyrazy wdzięczności do wszystkich szwedzkich i polskich firm, które przyczyniły się do budowania coraz trwalszej współpracy bilateralnej między naszymi krajami poprzez umacnianie stosunków biznesowych. Chcę podkreślić także istotną rolę Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej, która w tym roku świętuje dwudziestolecie istnienia.

Andreas von Beckerath

Ambasador Szwecji w Polsce

Fot. Jori Samonen / CC BY / mod.

Fot. Kristian Pohli, AB

Najważniejsze liczby

Tabela 1

<p>5,5 mld euro</p>		<p>Taka jest wartość szwedzkich inwestycji zagranicznych w Polsce. W ciągu pięciu lat zwiększyła się ona o 40 proc.</p>
<p>93%</p>		<p>Taką część zysków generowanych w Polsce szwedzcy inwestorzy reinwestują.</p>
<p>0,5%</p>		<p>Taką część polskiego PKB wytwarzają bezpośrednio firmy szwedzkie obecne w Polsce.</p>
<p>1%</p>		<p>Taka część polskiego PKB jest zaangażowana w cały łańcuch dostaw polskiego eksportu do Szwecji. Zdecydowana większość z tego jest wytwarzana przez poddostawców pracujących na rzecz bezpośrednich eksporterów.</p>
<p>109,000</p>		<p>Tyle osób zatrudniają firmy szwedzkie w Polsce.</p>
<p>150,000</p>		<p>Tyle osób w Polsce pracuje w całym łańcuchu dostaw na rzecz eksportu do Szwecji.</p>
<p>20,6 mld euro</p>		<p>Tyle wynoszą łączne obroty handlowe między Polską a Szwecją.</p>
<p>395%</p>		<p>Taki był wzrost obrotów handlowych między Polską a Szwecją od 2004 do 2023 roku.</p>

KLUCZOWE WNIOSKI

- Szwedzkie inwestycje w Polsce na większą skalę pojawiały się już na początku XX wieku. Dziś działalność w Polsce prowadzi **ponad 700 firm** ze szwedzkim kapitałem, wartość ich inwestycji sięga **5,5 mld euro**, czyli 25 miliardów złotych, a zatrudniają one **około 109 tys. osób**⁸. Bezpośrednio generują 0,5 proc. polskiego PKB. Szwedzcy inwestorzy traktują Polskę lojalnie jako długookresowe miejsce zaangażowania i reinwestują systematycznie **ponad 90 proc. zysków**, znacznie więcej niż inwestorzy z innych krajów. Z rozmów z przedstawicielami szwedzkich firm wynika, że zdecydowana większość planuje dalej się tu rozwijać i ponosić nakłady inwestycyjne w najbliższych pięciu latach. To dowodzi, że Polska była i jest traktowana przez szwedzkie firmy jako długoterminowe zobowiązanie.
- Szwedzkie firmy należą do czołówki inwestorów zagranicznych pod względem nakładów na badania i rozwój – wyprzedzają je pod tym względem tylko firmy z Niemiec, Francji i USA. O ile w całej polskiej gospodarce 1,5 proc. pracowników zajmuje się badaniami i rozwojem, o tyle w szwedzkich firmach **jest to 4,5 proc. osób**. W ten sposób następuje transfer wiedzy do polskiej gospodarki⁹.
- Obroty handlowe między Polską a Szwecją od 2004 roku, czyli momentu akcesji Polski do Unii Europejskiej, do 2023 roku **zwiększyły się z 4,2 do 20,6 mld euro, czyli prawie o 400 proc.** Składa się

na to zarówno wzrost obrotów towarami, jak i usługami. Polska notuje w handlu ze Szwecją wysoką nadwyżkę handlową, która w 2023 roku sięgnęła 2,6 mld euro. Na handlu korzystają nie tylko bezpośrednio eksportujące firmy, ale cały łańcuch dostaw. Wokół łańcuchów dostaw eksportu do Szwecji tworzone jest już **1 proc. PKB** i zatrudnionych jest **ok. 150 tys. osób**.

- Szwedzcy inwestorzy wieloma kanałami **transferują know-how** produkcyjne do polskiej gospodarki. Firmy przekazują część swojego know-how dostawcom i kooperantom oraz pracują z dostawcami nad podniesieniem jakości dostarczanych produktów. Bardzo ważna jest też akumulacja kapitału ludzkiego poprzez szkolenia pracowników przy wykorzystaniu metod ze Szwecji, czy awanse polskich pracowników na stanowiska zarządcze na poziomie międzynarodowym.
- Inwestorzy ze Szwecji kładą wyjątkowo duży nacisk na **zrównoważony rozwój** – poprzez własne inwestycje, działalność edukacyjną, a także wymogi stawiane dostawcom i kooperantom. Duże projekty inwestycyjne i edukacyjne w dziedzinie odnawialnej energii i gospodarki obiegu zamkniętego prowadzą m.in. IKEA, Volvo, czy Stena Recycling. Z badania SPCC wynika, że wymogi dotyczące zrównoważonego rozwoju swoim dostawcom i kooperantom stawia większość szwedzkich inwestorów. A w danych dotyczących rachunków finansowych firm można dostrzec, że szwedzkie firmy przeznaczają na wynagrodzenia dwukrotnie większą kwotę niż wynosi ich zysk – ta relacja jest wyższa niż średnia dla polskiej gospodarki.

⁸ Dane o zatrudnieniu pochodzą bezpośrednio od przedsiębiorstw i mogą uwzględniać zarówno osoby pracujące na cały etat umowę o pracę, jak również osoby pracujące na umowy cywilno-prawne, w tym umowy na działalność gospodarczą. W przypadku porównań międzynarodowych używamy wyłącznie dane GUS, które uwzględniają pełne etaty.

⁹ Odsetki podawane na podstawie firm produkcyjnych i budowlanych.

O K I E M B I Z N E S U

Polska jako drugie w Europie centrum B+R firmy Ericsson

Ericsson to międzynarodowa firma zajmująca się technologiami telekomunikacyjnymi. Jest światowym liderem infrastruktury mobilnej i rozwiązań sieciowych, które umożliwiają łączność na całym świecie. W Polsce firma zatrudnia 2,2 tys. osób i generuje przychody sięgające 0,9 mld zł.

Polska odgrywa bardzo istotną rolę w operacjach badawczo rozwojowych Ericssona, będąc drugim co do wielkości Centrum Badań i Rozwoju w Europie po Szwecji. Obecność 1800 inżynierów oprogramowania B+R w Krakowie i Łodzi podkreśla kluczową rolę Polski w napędzaniu innowacji technologicznych dla firmy. Wspólne projekty badawcze i partnerstwa z lokalnymi uczelniami przyczyniają się do ugruntowania pozycji Polski jako centrum badań telekomunikacyjnych na najwyższym poziomie.

Ponadto, Ericsson prowadzi w Polsce działalność produkcyjną, m.in. we współpracy z partnerami, takimi jak Flex. Zakład produkcyjny w Tczewie produkuje istotne komponenty dla infrastruktury 5G, co pozycjonuje Polskę jako kluczowego dostawcę dla Ericssona na rynku europejskim.

Ericsson planuje dalszy rozwój w Polsce. Szybki wzrost gospodarczy i przyspieszająca digitalizacja otwierają wiele możliwości dla producentów infrastruktury telekomunikacyjnej.

Ponadto Polska cieszy się renomą w dziedzinie matematyki i programowania, a zintegrowanie w jednym miejscu działalności badawczej i produkcyjnej sprawia, że jest to jedno z wiodących miejsc w Europie dla Ericssona w kontekście implementacji technologii 5G.

Martin Mellor

Head of Ericsson
in Poland

Edukacyjna działalność Stena Recycling

Stena Recycling obsługuje klientów przemysłowych w Polsce poprzez odbiór i przetwarzanie ich odpadów w surowce dla różnych gałęzi przemysłu. Firma posiada 15 zakładów w różnych częściach kraju.

Atrakcyjność Polski jako miejsca rozwoju wynika przede wszystkim z faktu, że wzrost świadomości dotyczącej odpowiedzialnej gospodarki odpadami jest bardzo szybki. W ciągu ostatniej dekady nastąpił zwrot w kierunku proaktywnych rozwiązań w zakresie zarządzania odpadami, wynikający z rosnącej roli celów zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, szczególnie wśród dużych firm, a także ze zmieniających się przepisów prawnych. Dzięki temu Stena Recycling przekształciła się z firmy świadczącej usługi odbioru odpadów w strategicznego partnera w zarządzaniu odpadami oraz cyrkularnych rozwiązaniach dla klientów przemysłowych z różnych branż. Inną wyróżniającą cechą polskiego rynku jest jego rozdrobnienie w branży odpadowo-recyklingowej. To sprawia, że naturalnie będzie przechodził konsolidację, w której nasza firma chce brać aktywny udział.

Ważnym elementem działalności firmy jest zaangażowanie w działania budujące świadomość potrzeby i istotności odpowiedzialnego zarządzania odpadami wśród wszystkich interesariuszy, w tym: firm produkcyjnych, władz oraz społeczności lokalnych. Edukacja przemysłu w zakresie właściwego postępowania z odpadami i gospodarki cyrkularnej, dialog z regulatorem na rzecz skutecznych rozwiązań legislacyjnych czy rozwiewanie błędnych społecznych przekonań na temat gospodarki odpadami to kluczowe aspekty tych działań.

W ostatnich latach w Polsce miało miejsce wiele przypadków, które miały wpływ na negatywny odbiór naszej branży. Zdarzało się, że nieodpowiedzialne firmy składowały odpady w sposób szkodliwy dla środowiska. Wkładamy wiele wysiłku w to, by poszerzać wiedzę i świadomość wszystkich interesariuszy co do odpowiedzialnego przetwarzania odpadów, ale również budowania podstaw gospodarki o obiegu zamkniętym, która jest gospodarką przyszłości.

Lars Ibsen

Managing Director,
Stena Recycling Poland

O K I E M B I Z N E S U

Skandynawskie doświadczenie na polskim rynku nieruchomości

Vastint to inwestor i deweloper działający na rynku nieruchomości, specjalizujący się w budowie biur, hoteli oraz mieszkań na sprzedaż i wynajem. Mamy ponad 30-letnie doświadczenie i jesteśmy obecni w 11 krajach Europy, gdzie skutecznie wykorzystujemy naszą wiedzę i doświadczenie zdobyte na rynkach skandynawskich. Podobnie jest na polskim rynku nieruchomości, który staramy się rozwijać w nowych kierunkach. Nasze działania obejmują różnorodne aspekty – od nowoczesnych rozwiązań technicznych, przez innowacyjne strategie marketingowe, po budowanie trwałych relacji z klientami. W każdym z tych obszarów dążymy do wprowadzenia nowej jakości.

Jednym z wyzwań, które dostrzegamy na polskim rynku, jest słabo rozwinięty segment najmu instytucjonalnego. W przeciwieństwie do innych krajów, gdzie wynajem mieszkań od firm jest powszechny, w Polsce dominują prywatni właściciele. Taki model często wiąże się z dodatkowymi kosztami, takimi jak opłaty dla agenta za zabezpieczenie rocznej umowy najmu. Działając na rynku PRS, oferujemy prostszy i bardziej transparentny proces najmu, bez ukrytych opłat, co czyni tę formę wynajmu bardziej atrakcyjną – zwłaszcza w obliczu rosnących kosztów kredytów hipotecyjnych, które skłaniają klientów do rozważenia wynajmu instytucjonalnego jako ciekawej alternatywy.

Kolejnym wyróżnikiem naszej oferty jest sprzedaż mieszkań w pełni wykończonych, co jest rzadko spotykane na polskim rynku. Większość lokalnych deweloperów oferuje mieszkania w stanie deweloperskim, co oznacza, że kupujący muszą sami zająć się ich wykończeniem. My natomiast proponujemy lokale gotowe do zamieszkania, dzięki czemu nasi klienci mogą zobaczyć, a następnie kupić gotowy produkt.

Nasze podejście obejmuje także wykorzystanie skandynawskiej efektywności w projektowaniu budynków. Polskie przepisy są bardzo rygorystyczne, co często sprawia, że projekty są złożone i kosztowne. Dzięki zastosowaniu skandynawskich rozwiązań, możemy tworzyć budynki bardziej efektywne kosztowo, jednocześnie utrzymując najwyższą jakość. To podejście sprawdza się nie tylko w Polsce, ale również w innych krajach, takich jak Włochy, Francja czy Wielka Brytania, gdzie regulacje bywają jeszcze bardziej skomplikowane niż w Polsce.

Nasze projekty realizujemy w duchu zrównoważonego budownictwa i choć są one z zasady energooszczędne, polska energetyka, oparta głównie na węglu, stanowi wyzwanie. Współpracujemy z lokalnymi projektantami nad rozwiązaniami zmniejszającymi zależność od paliw kopalnych, wykorzystując przy tym technologie takie jak turbiny gazowe, pompy ciepła, ogrzewanie termalne i panele słoneczne. Choć nie znaleźliśmy jeszcze jednego uniwersalnego

rozwiązania, które można by wdrożyć na szeroką skalę, intensywnie pracujemy nad tym, aby nasze nieruchomości były bardziej zrównoważone i dostosowane do specyficznych wymagań każdego projektu. Polscy inżynierowie odgrywają w tych działaniach kluczową rolę.

Roger Andersson

Managing Director
Vastint Poland

Warto korzystać ze skandynawskich innowacji

Jedną z cech charakterystycznych skandynawskich spółek jest ich otwartość na zmiany i innowacje oraz szacunek dla natury. Z tego powodu firmy z tego regionu są często pionierami we wdrażaniu rozwiązań z zakresu zrównoważonego rozwoju. Zwracają szczególną uwagę na ochronę środowiska, racjonalne wykorzystywanie surowców oraz zmniejszanie negatywnego wpływu na naturę, np. poprzez ograniczanie emisji dwutlenku węgla.

Obecnie dużą uwagę w największych skandynawskich spółkach przyciąga koncepcja gospodarki zamkniętej (z ang. circular economy). Firmy pracują m.in. nad strategiami wtórnego wykorzystywania używanych produktów lub odzyskiwania materiałów użytych do ich budowy. A my, jako bank, wspieramy te firmy w poszukiwaniu rozwiązań możliwych do sfinansowania.

Wszystkie rozwiązania, które te firmy wdrażają u siebie, są przenoszone do innych regionów wraz z ich inwestycjami. I mówimy tu nie tylko o rozwiązaniach technicznych, ale także o transferze wiedzy. Dzięki takim działaniom polska gospodarka może na skandynawskich innowacjach tylko skorzystać.

Lilia Bońska

Head of LC&FI
Deputy Country Head
at SEB Poland

Infrastruktura miejska Sztokholmu

SZWEDZKIE FIRMY – MAPA WYBRANYCH INWESTYCJI

ZACHODNIOPOMORSKIE

- PDC Logistics (Pierce AB)
- Andrenplast
- Backer OBR
- Container Modul
- Forankra
- Garo
- Gryfskand
- IKEA Industry Goleniów
- IKEA Industry Resko
- IKEA Industry Stepnica
- Klippan Safety
- Nolato
- PMC Hydraulika
- Politeknik
- Rimaster
- Scanjet Production
- Thomas Beton

KUJAWSKO-POMORSKIE

- Transcom Worldwide
- Rodoverken
- Garos

WIELKOPOLSKIE

- H&M Logistics
- SSAB Shape
- Duni EFF
- Ingka Business Service Center
- Sigma Software Labs
- SKF Financial Services
- Transcom Worldwide
- Ingka Investment
- Farma wiatrowa Wysoka
- OX2 Sulmierzyce
- Skanska
- Vastint
- Arjohuntleigh Polska
- ASSA ABLOY Opening Solutions Poland
- Brenderup
- Duni
- Getinge IC Production
- Granges Konin
- Granqvists Manufacturing
- Ikano Industry Rogoźno
- Ikano Industry Krajenka
- Natom Logistics
- Nordpeis
- SKF Polska
- SSAB/Ruukki
- Starsprings
- Thule
- Viacon Polska

LUBUSKIE

- IKEA Industry Zbąszynek
- IKEA Industry Babimost
- IKEA Industry Zbąszyń
- Stena Recycling*
- Arctic Paper
- Lantmannen Unibake
- Wendre

DOLNOŚLĄSKIE

- LGI Polska
- SSAB GBS
- Volvo
- Ingka Centres Aleja Bielany
- Scandic Hotels
- Skanska
- Vastint
- Aira
- Alucrom Oleśnica
- Alucrom Byków
- Autoliv Jelcz-Laskowice
- Autoliv Oława
- DeLaval Operations
- Electrolux Świdnica
- Electrolux Oława
- Ellagro Poland
- Essity
- Franc Gardiner
- Hanza Electronics
- Mobile Climate Control
- Sorling
- SSAB

OPOLSKIE

- ASSA ABLOY Mercor Doors

ŚLĄSKIE

- SKF Solution Factory
- Vattenfall IT Services Poland
- Vastint
- Bulten Polska
- Dahren Poland
- Electrolux Zabrze
- Electrolux Siewierz
- Electrolux Żarów
- HL Display
- Sandvik Coromant Centre
- Trelleborg Sealing Solutions

* firma posiada 15 centrów recyklingu w Polsce

POMORSKIE

- ELTEL Group Shared Services Centre
- Transcom Worldwide

- Scandic Hotels
- Skanska
- Vastint

- AJ Fabryka Mebli
- AQ Wiring Systems
- Dellner
- Etac
- Fogia Furniture
- Llentab
- Markisol
- Nefab Packaging Poland
- Northvolt Systems Poland
- Orbit One
- Tapflo
- Tekosom Poland

WARMIŃSKO-MAZURSKIE

- Transcom Worldwide Olsztyn
- Transcom Worldwide Elbląg

- IKEA Industry Lubawa
- IKEA Industry Wielbark
- TetraPak Processing Equipment

PODLASKIE

- Transcom Worldwide
- OX2 Farma Grajewo

- IKEA Industry Orla
- Nibe Biawar
- Rosti

MAZOWIECKIE

- H&M Logistics
- Elekta AB
- Husqvarna Centrum Usług
- SEB Global Business Centre
- Securitas Intelligent Services Poland

- AstraZeneca Pharma Poland
- Ericsson

- Ingka Centres Wola Park

- Skanska
- Vastint

- Szpital Medicover

- Cetes Cosmetics Poland
- Donimet Bis (ASSA ABLOY)
- Elanders
- Grafotronic
- Lantmannen Unibake

- Modul System Polska
- Nederman Manufacturing
- Norco Interior
- Sandvik - Fabryka Narzędzi Fanar
- SSAB/Ruukki
- Stena Recycling
- Teknosystem
- Termorad

ŁÓDZKIE

- Breve Tufvassons
- IKEA Distribution Services
- Ericsson

- Ericsson

- Ingka Centres Port Łódź

- Skanska

- AQ Wiring Systems
- Borgia
- Reac Poland

LUBELSKIE

- IKEA Retail Farma wiatrowa Lubartów

- Ingka Centres SKENDE Shopping

ŚWIĘTOKRZYSKIE

- Alucrom
- Abas Protect

PODKARPACKIE

- IKEA Retail Farma wiatrowa Rymanów, Bukowsko, Łęki Dukielskie

- Husqvarna
- IKEA Industry
- Sandvik - DSI Underground Merol

MAŁOPOLSKIE

- Alfa Laval Shared Service Center
- Electrolux GSSC
- Getinge Shared Services

- Ericsson
- AstraZeneca Pharma Poland
- ASSA ABLOY Opening Solutions Poland - Krakowskie Centrum Innowacji
- Volvo Tech Hub

- Alfa Laval
- Becker Farby Przemysłowe

DWUDZIESTOLECIE SPCC

Raport powstał z okazji 20 rocznicy powstania Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej. Rozszerzone raporty dedykowane współpracy z poszczególnymi krajami skandynawskimi można pobrać ze strony www.spcc.pl.

Partnerzy strategiczni obchodów 20-lecia SPCC:

AstraZeneca

MEDICOVER

Nordea

PANDORA

SKANDYNAWSKO-POLSKA IZBA GOSPODARCZA
ul. Marszałkowska 142, p. 6 | 01-061 Warszawa
+48 22 849 74 14 | spcc@spcc.pl | www.spcc.pl

Patroni SPCC:

20^{YS} | **Scandinavian-Polish** S P
CHAMBER OF COMMERCE C C

 CONNECTS
DEVELOPS
INSPIRES